

VERENIGING HET
MUSEUM

**Jaarverslag
Vereniging 'Het Museum'
2017**

Jaarverslag
Vereniging 'Het Museum'
2017

Inhoudsopgave

- 5 Voorwoord
- 7 Organisatie
- 8 Verslagen werkgroepen en activiteiten Vereniging Het Museum] (VHM)
en de Stichting Het Museum in het Hart van Winterswijk (SEM)
- 16 Financieel overzicht 2017:
balans per 31 december 2017
Staat van kosten en opbrengsten 2017
Reservering vermogen
- 22 Overzicht perspublicaties

Voorwoord

Het jaar 2017 stond vooral in het teken van de opening van het belevenismuseum Wereld van Wenters in de Meddosestraat op vrijdag 17 november. Er waren zo'n 120 genodigden om te zien hoe burgemeester Bengevoord samen met Joop Bilderbeek het museum openden. Daarna openden de burgemeester en Yara Freriks de eerste tentoonstelling in ons nieuwe onderkomen over Gerrit Komrij, waarover u in dit jaarverslag meer leest.

In de ledenvergadering van 11 april is besloten om jaarlijks twee keer een ledenvergadering te houden, zodat de begroting in het najaar voor het jaar daarop kan worden vastgesteld (in het voorjaar worden het jaarverslag en het financieel jaarverslag geagendeerd en in het najaar de begroting); bovendien kunnen de leden hierdoor wat beter de vinger aan de pols houden! Op 14 november heeft de ledenvergadering de nieuwe statuten vastgesteld, die op 21 februari bij de notaris zijn ondertekend.

In de zomer van dit verslagjaar hebben Wim Scholtz en Wout Roelofsen hun laatste twee fietstochten geleid, waarover de deelnemers altijd zeer enthousiast zijn geweest; we zijn met succes op zoek gegaan naar opvolgers!

In dit jaarverslag leest u verder de enorme inzet die alle vrijwilligers hebben gehad om alle activiteiten van VHM in goede banen te leiden. Ieder jaar weer ben ik aangenaam verrast door wat er allemaal binnen onze vereniging gebeurt. De jaarlijkse aangeklede kerstborrel met boerenkool en hutspot is slechts een zwakke poging om het goud van onze vereniging te bedanken. Alle groepen leveren hun historie van het afgelopen jaar in zodat u als lid een prachtig overzicht heeft van wat er allemaal gebeurt. Met dank aan onze secretaris Johan Winkelhorst die de eindredactie van dit document heeft verzorgd.

In het jaar 2017 heeft VHM een viertel sterfgevallen moeten incasseren:

-Op 21 januari overleed ons erelid mevrouw Dely Vermeij-Betting. Eind jaren tachtig reageerde zij op een oproep in de Nieuwe Winterswijkse Courant waarin VHM op zoek was naar een duizendpoot. Al snel werd zij een zeer actief bestuurslid, waarbij zij vele zaken zoals het winkeltje van Lindeman tot in de puntjes regelde.

- Onze vrijwilliger Wim Toebes, een van de leden van het bouwteam is op donderdag 12 oktober in Ierland geheel onverwacht overleden. Hij bleef altijd op de achtergrond. We blijven ons hem herinneren als een vriendelijke en rustige man, die vakbekwaam veel timmer- en schilderwerk heeft verricht in zowel de Museumfabriek als de Wereld van Wenters.

Hans van Lith, voorzitter Vereniging Het Museum.

Samenstelling bestuur

Dagelijks bestuur:

Dhr. H. van Lith	(voorzitter)
Dhr. J.H. Winkelhorst	(secretaris)
Dhr. H.J.M. van Swaaij	(penningmeester)
Mw.R. Brongers	(vicevoorzitter)

Overige bestuursleden:

Dhr. J. Goorhuis
Dhr. J.W. Scholtz
Dhr. T. Hoogenraad
Dhr. S. Kemeling
Dhr. W. ter Haar
Dhr. J.Doppen

Ereleden:

Dhr. G. ter Haar	(overleden in 2017)
Mw. A.C.E. Vermeij-Betting	(overleden in 2017)
Dhr. J.W. Scholtz	(benoemd in 2017)

Bestuurswisselingen in 2017

Dhr. T. Hoogenraad, W. ter Haar en J. Doppen (benoemd); Dhr. J.W. Scholtz en Dhr. J. Goorhuis (afgetreden)

Taakvelden

Ledenbeheer	Dhr. H. van Swaaij
Contributie incasso	Dhr. H. van Swaaij
Public Relations	Dhr. J. Winkelhorst
Archeologie	Dhr. Ries de Jong
Collectiebeheer Algemeen	Dhr. S. Kemeling
Collectie- en inname beleid	Mw D. Sluiskes; Mw S. Pampiermole; Dhr. J. Winkelhorst
Film, dia's foto's	Dhr. W. Eijkman
Bouwgroep	Dhr. G. Helmink
Kleding en textiel	Mw. I. Spenkelink
Exposities	Dhr. J. Winkelhorst; Dhr. S. Kemeling
Museum Nieuws	Dhr. J. Scholtz; Mw N. van der Sluis; Dhr. R. de Pree
Restauratie	Dhr. S. Kemeling
Textiel bedrijven/ weverij	Dhr. W. Eijkman
Transcriptiegroep	Dhr. D. Ruhe
Website	Dhr. J. Winkelhorst; Dhr. H. Kleinhesselink
Winterprogramma en excursies:	Dhr. W. Scholtz, Dhr. A. Govers, Dhr. S. Kemeling
Reminicentie	Dhr. G. Siebelink; Dhr. K. Buchly Dhr. H. Kleinhesselink Dhr. W. Hemink en Dhr. W. te Bokkel
Historisch Informatiepunt	Mw W. Bilderbeek; Mw N. van der Sluis
Computerbeheer	Dhr. H. Kleinhesselink
Schilderijbeheer	Dhr. S. Kemeling
Oral History	Dhr. D. Ruhe

Samenwerking

In de loop van het jaar heeft het bestuur van de VHM de banden met enkele musea en andere organisaties in Winterswijk en daarbuiten nauwer aangehaald. In dat kader kunnen in ieder geval worden genoemd Villa Mondriaan en het Nationale Onderduikmuseum in Aalten en het museum Twentsewelle in Enschede. Daarnaast mogen zeker de uitermate goede contacten met de Vereniging Monumentenbelangen, Gelders Erfgoed, de Stichting Vrienden van de Jacobskerk, de Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé en het streekziekenhuis niet worden vergeten. Ook met de 'VVV, 100% Winterswijk', wordt zeer nauw samengewerkt. Dit tot aller tevredenheid. Veel contacten zijn er ook met de Stichting Kolle Kaal en de G.A. van der Lugt Stichting. Vooral dankzij de medewerking van het Komrij College is de VHM er in geslaagd eind 2017 de expositie, de eerste, 'Komrij, Winterswijker tegen wil en dank?' te openen, in de Wereld van Wenters. Daarbij is gebruik gemaakt van in bruikleen gegeven materiaal van de school. Het boekje 'Drukkerij Holders' van Henk Lammers en het gedicht 'Deconstructie in vier delen' van Komrij werd bij de opening van het museum en de expositie gepresenteerd, en was een groot succes. Met onze Duitse burens wordt zeer veel contact onderhouden. Dat geldt zeker voor het textielmuseum in

Bocholt en de Stichting Kolle Kaal. Veel dank is de vereniging verschuldigd aan de eigenaar van het transportbedrijf Pillen en de Weverij Gaudium op wie de VHM nooit tevergeefs een beroep heeft gedaan. De goede relatie met de verhuurder van het pand in het industrieterrein 'Morsepoort' heeft er toe bijgedragen dat de Museumfabriek naar behoren functioneert. In de gemeentelijke adviescommissie Cultuurhistorie is de VHM enige tijd door het vertrek van Dhr. J. Goorhuis niet vertegenwoordigd geweest. In dit verslagjaar heeft het bestuur Dhr R. de Jong voorgedragen bij de gemeente. De banden met de gemeente zijn zeer goed te noemen. Zonder voldoende publiciteit zou het voor de VHM vrijwel onmogelijk zijn zoveel mensen te bereiken als zij nu doet. Het is dan ook goed te weten, dat aan de vereniging en de activiteiten en exposities altijd veel aandacht wordt geschonken door plaatselijke en regionale pers.

Verslagen werkgroepen en andere activiteiten

Algemene zaken

De dagelijkse bezetting van het kantoor van de Museumfabriek blijft een bron van onzekerheid. Na het vertrek van Kathleen Richter is dit werk overgenomen door Magreta Becks. Ook zij kan helaas slechts zes maanden aan de slag bij het museum. In oktober mocht zij nogmaals een half jaar aan de slag. Er is een kleine kans dat deze periode met nog eens zes maanden kan worden verlengd. Het kost evenwel tijd om iemand goed in te werken. Of haar functie daarna door iemand kan worden overgenomen is nog ongewis. Door het bestuur worden pogingen gedaan om op de één of andere wijze iemand aan te trekken die in staat is de werkzaamheden die worden verlangd zelfstandig uit te voeren.

Vrijwilligers

Naast onze leden en fraaie collectie vormen de circa honderd vrijwilligers een onmisbaar element om de vereniging draaiende te houden. Dat is ook in 2017 weer gebleken. Het aantal vrijwilligers is toegenomen en zij zijn opgenomen in de groep en vervullen daar allemaal een eigen taak., eentje waarin zij veel plezier en lol hebben. Enkele vrijwilligers hebben moeten afhaken; meestal werden zij daartoe gedwongen door fysiek ongemak of verhuizing of werk binnen een andere organisatie. De Vereniging Het Museum dankt hen allen voor hun inzet en enthousiasme. De nieuwe vrijwilligers wensen wij een fijne tijd toe binnen 'de muren' van de vereniging.

Schilderijen

Onze unieke collectie schilderijen is het afgelopen jaar weer behoorlijk gegroeid. Zo verwierven we een aantal schilderijen van Pieter Hoogstra schilder- en tekenleraar aan de Ambachtsschool te Winterswijk, Jelle Hoogstra, de zoon van Pieter, schildert ook. Mevrouw Kobus-Hoogstra uit Den Haag schonk ons twee prachtige werken van hem.

In het voorjaar belde Dr. Jaap Hemelrijk op. Hij had werk van Max van Dam in zijn bezit en dat wilde hij het Museum schenken. Of we dat zo snel mogelijk wilden ophalen. Dat wilden we

natuurlijk wel. Zo kwamen we ineens in het bezit van bijna 200 schilderijen, tekeningen en schetsen van dit Winterswijkse talent. Tezamen met de al aanwezige werken bezit de vereniging met afstand de grootse Van Dam collectie. Reden genoeg om er op korte termijn een grote tentoonstelling aan te wijden.

Lezingen

Lezingen zijn niet meer weg te denken uit het programma van de VHM. In januari was er een lezing van mevrouw Nijman-Hijink met als titel 'Onderduiken in de Achterhoek', over de vele aspecten van het onderduiken in onze regio.

De maartlezing van Godfried Nijs handelde over het historisch en archeologisch onderzoek naar de havezathe Harreveld, het woonhuis van de freule Van Dorth.

In oktober was het de beurt aan Gerard Bomers. In zijn lezing besprak hij leven en werk van de dichter Staring.

In het kader van 100 jaar De Stijl nodigden we Jan ter Haar uit om glas-in-lood werk van Theo van Doesburg, een van de oprichters van die kunststroming, toe te lichten.

Het jaar werd afgesloten met wederom een verhaal van Godfried Nijs. Ditmaal over de Circumvallatielinie van Groenlo, een belangrijk onderdeel van het Beleg van de stad Grol.

Met ingang van oktober worden alle avonden gehouden in de Museumfabriek. Daar kunnen we nu gebruik maken van een nieuwe beamer, een prachtig scherm (geschonken door een bij het bij het bestuur bekende gulle gever) en een goede geluidsinstallatie.

De geologische afdeling

In dit jaar nam de belangstelling voor onze geologische collectie weer toe. Vooral door het bezoek van de schoolklassen, die de lessen 'Winterswijk onder de grond' volgden. Het is belangrijk dat jongeren belang gaan stellen in de natuur, al gaat het hierbij om de natuur van lang geleden en onder de grond, zodat ze zien dat Winterswijk door de gevarieerde ondergrond, een bijzondere plaats inneemt in ons land.

Film en fotomateriaal

In het jaar 2017 heeft de VHM weer een aantal filmavonden verzorgd met betrekking tot Winterswijk in vroegere tijden. De voorstellingen vonden plaats in de kleine zaal van Boogie Woogie op de avonden van dinsdag 7, donderdag 9, dinsdag 14, woensdag 15 en dinsdag 21 februari. Het aantal bezoekers bedroeg hierbij ongeveer 270. Voor een klein groepje bewoners van zorgcentrum Pronsweide werden middags op 20 september 2017 ook een aantal oude films gedraaid.

Op 10 november 2017 was er een filmvoorstelling in de Wereld van Wenters. Er was een programma te zien met opnames die betrekking hebben op museumactiviteiten van 1980. Dit waren opnames van tentoonstellingen en diverse activiteiten die onder andere nog bij Museum Freriks plaatshadden. Dit filmprogramma was bestemd voor de vrijwilligers van het museum die niet bij de officiële opening van de Wereld van Wenters aanwezig konden zijn.

Tijdens een programma ter gelegenheid van de officiële opening van de Wereld van Wenters in servicetheater Skopein de heren Harkema in de Meddosestraat, werd een korte compilatie van historische films getoond.

In het jaar 2017 werd ook verder gewerkt aan de fotocollectie, waaronder die van de voormalige Weverij Meijerink en Zonen

De textielafdeling met de weverij

Ook in 2017 werd intensief gesleuteld om de weverij verder te optimaliseren. De vrijwillige deskundigen uit de weverij gaven in de loop van het jaar verschillende demonstraties op de drie mechanische weefgetouwen en op de historische houten getouwen afkomstig uit de vroegere regionale huisnijverheid. In de tweede helft van 2017 is gesproken met de directie van Weverij Gaudium. Gesproken werd over het verplaatsen van een uit de jaren tachtig stammend spoelloos weefgetouw naar de Museumfabriek. In de week tussen kerstmis en Nieuwjaar is dit brede weefgetouw overgeplaatst. De heer Pillen, directeur van het gelijknamige transportbedrijf, heeft belangeloos zijn medewerking verleend om deze grote en zeer zware machine te vervoeren van de hal van Gaudium naar de museumhal.

Verder werden diverse keren ontbrekende of versleten onderdelen gehaald voor onze textielmachines bij het textielmuseum in Bocholt. Steeds waren de mensen uit dat museum bereid om gratis hulp en materiaal te leveren voor onze textielafdeling.

Oral History

De wereld om ons heen verandert zó snel, dat het voor menigeen (en zeker voor jongeren) moeilijk is zich voor te stellen hoe er in de vorige eeuw geleefd werd. Dat proberen we te laten zien door mensen hun verhaal te laten vertellen. Waren we in 2016 vooral bezig met interviewen van bewoners van het voormalige woonwagencentrum Dennenoord, in 2017 werkte de groep (ongeveer. negen personen) aan twee zaken. Allereerst hebben ze 'Dennenoord' afgemaakt, door de verhalen te voltooien en ze in een boekvorm te gieten. Daarnaast is men begonnen met een nieuw project waarbij de eerste generatie gastarbeiders in Winterswijk vertellen over hun belevenissen.

Wat gebeurt er precies na die vraaggesprekken? De met dictafoons opgenomen interviews worden heel precies uitgeschreven (kost ongeveer dertig uur per interview), daarna wordt er van ieder interview een verhaal van zo'n drie tot vier bladzijden gemaakt. De interviews, zowel het origineel als de uitgeschreven tekst, en de verhalen worden samen met foto's van de geïnterviewden in de Museumfabriek en het Achterhoeks archief (ECAL) opgeslagen.

Er is een oproep gedaan om nieuwe groepsleden te winnen. Zeven nieuwe leden hebben zich aangemeld. Voor deze leden heeft Stichting Landschapsbeheer Gelderland een cursus interviewtechniek verzorgd en vanaf 2018 gaan ze volop meedraaien in de werkgroep.

Pioniersgroep belevismuseum Wereld van Wenters

In het voorjaar begonnen de eerste bijeenkomsten van de groep vrijwilligers die zich hadden

aangemeld om de gastheerschap van het belevenismuseum Wereld van Wenters op zich te nemen. Na een aantal bijeenkomsten werd al snel duidelijk dat er veel enthousiasme was om aan de slag te gaan. Maar daarnaast was ook nog geen informatie en ervaringsgegevens, waar de groep vrijwilligers zich op kon richten. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat groep vrijwilligers zichzelf zien als een pioniersgroep. Dit betekent dus ook letterlijk pionieren naar wat mogelijk en wenselijk is. Vanaf juli is in de Wereld van Wenters de tentoonstelling 'Gerrit Komrij: Winterswijker tegen wil en dank?' te zien voor publiek. Voor de Pioniersgroep begon hiermee de oefenperiode en de ideeën en wensen werden in praktijk gebracht. Praktisch kwamen zaken aan de orde: organisatie van periodiek werkoverleg; uitwisselen van ideeën en informatie met de Stuurgroep; werkrooster samenstellen; werkbezoek aan de activiteitencentra van stichting de Lichtenvoorde, kennismaken en samenwerken met cliënten van 'De Lichtenvoorde', ervaring opdoen met werkwijzen die bij een belevenismuseum passen; werven en begeleiden nieuwe vrijwilligers en ontvangen en begeleiden van bezoekers. Kortom er kwam het nodige bij kijken om vanuit het niets een en ander zodanig te organiseren en in te richten dat sprake is van een werkbare situatie voor de vrijwilligers.

In deze oefenperiode is ook een samenwerkingsactiviteit tot stand gekomen met de Vereniging Natuurmonumenten en Boerengoed. Deze vereniging beheert een boomgaard met fruitbomen op de Scholtenbrug. De peren uit de boomgaard zijn aan Wereld van Wenters aangeboden om te wekken. Daarbij is gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van Boerengoed. Het mag duidelijk zijn dat deze samenwerking bijzonder wordt gewaardeerd. Met de Restantenmarkt en de Kerstmarkt hebben de Vereniging Het Museum en de Wereld van Wenters zich ook gepresenteerd. Met de kerstmarkt hebben met name de kinderen gebruik gemaakt van de workshop brood bakken. Deze activiteit werd aangeboden met het oog op de inrichting van de oude bakkerij. Uiteraard mag de officiële opening van het museum op vrijdag 17 november niet onvermeld blijven.

De Pioniersgroep begon met een kleine groep van zes vrijwilligers. Dit vroeg om de nodige creativiteit bij het rond krijgen van een rooster. De eerste maanden kon gebruik worden gemaakt van Chiara Iding, stagiaire van de Universiteit Munster, die Nederlands en Spaans studeert. In november hebben leden van Pioniersgroep deelgenomen aan een Reanimatiecursus, met instructie voor de werking van het AED-apparaat.

Vanaf de opening tot eind december brachten 1197 personen een bezoek aan de Wereld van Wenters. De entree was gedurende deze periode gratis. Menigmaal brachten groepen van acht tot achttien personen en bezoek aan het museum. Voor iedereen een extra stimulans om de geschiedenis en de ontwikkeling van met name de bakkerij onder de aandacht te brengen. De Pioniersgroep telt inmiddels dertien personen.

Bezoekers schrijven regelmatig in het gastenboek dat het belevenismuseum Wereld van Wenters een mooie aanwinst is voor de Meddosestraat en Winterswijk.

mee met de mini-exposities met een vitrinekast en een publicatiebord. Ook hebben ze de eerste herinneringskoffer in gebruik genomen. Dit in samenwerking met het stadsmuseum in Groenlo. Er is vanuit het SKB ook een verzoek gekomen om mee te doen met de herinneringskoffers. Dit om als activiteit aan te kunnen bieden in de huiskamers van het ziekenhuis. Inmiddels zijn daar de eerste twee koffers naar toe gebracht.

Activiteiten in de Museumfabriek

De Museumfabriek blijft zich ontwikkelen tot een culturele omgeving en activiteitencentrum. Het besluit om in het museum jaarlijks meerdere wisselexposities in te richten blijkt een gouden greep. Het is een ideale methode de buitenwereld te laten zien wat de vereniging allemaal te bieden heeft. Zo waren er in 2017 onder meer exposities met werk van Marius van Dugteren, en een leuke expositie over de vele bakkers, ruim vijftig, in Winterswijk in de jaren vijftig en zestig. Voor het eerst zijn alle lezingen gehouden in de Museumfabriek. Mede dankzij de nieuwe professionele beamer, scherm en geluidsapparatuur kon aan alle eisen worden voldaan. Het aantal groepen dat het museum bezoekt blijft toenemen. Meer en meer zijn bezoekers geïnteresseerd in een rondleiding door het pand. Daarin wordt ook het depot meegenomen. Veel bezoekers zijn bijna verbijsterd bij het zien van de 'schatten' die in de kelder liggen opgeslagen. Het is spijtig dat er nog te weinig vrijwilligers zijn die deze rondleidingen kunnen doen. Staring Educatie verzorgde in de fabriek weer een aantal lessen. Hierdoor kregen ook veel jongeren de gelegenheid om kennis te maken met de Museumfabriek. De 'Snijzaal', de plaats waar de weefgetouwen staan, heeft een kleine gedaanteverwisseling ondergaan. Dit tot volle tevredenheid van zowel de vrijwilligers als de bezoekers van de Museumfabriek. Bijna dagelijks krijgt het museum nieuwe items aangeboden. Na een grondige keuring wordt besloten of het aangeboden past in de collectie. Het is iedereen inmiddels duidelijk dat we uit ons jasje dreigen te groeien. De enorme groei van het aantal schilderijen en tekeningen maakt de situatie nog nijpender. Op dit vlak wordt naar oplossingen gezocht. Het is vrijwel onmogelijk om alle activiteiten op te sommen waarvoor de grote hal een ideale oplossing is. Het is belangrijk dat op redelijke termijn aandacht wordt besteed aan de bouw van een nieuw toiletblok en een keuken. Belangrijk blijft dat de museumhal ook een ruimte is en blijft waar de vrijwilligers gezellig een kopje koffie kunnen drinken. De energiekosten zijn vrij hoog in het gebouw. Om deze kosten terug te dringen zijn al de eerste maatregelen genomen, maar dat kan en moet beter.

Werkgroep Kleding en Textiel

Het verwerken van kleding en textiel dat aan het museum wordt aangeboden is een hele klus. De kleding en diverse andere textielstukken die binnenkomen moeten aan diverse voorwaarden voldoen. De kleding moet er goed uitzien, dat wil zeggen niet totaal afgedragen of verkleurd zijn en de norm is dat materiaal wordt geaccepteerd tot en met de jaren '60.

Alle artikelen moeten eerst een weekje in de vrieskist om mogelijk ongedierte te vernietigen en dan worden de stukken geregistreerd, er wordt een foto van gemaakt, daarna wordt het geheel digitaal verwerkt, een tijdrovende klus, en vervolgens wordt alles in zuurvrije kasten en dozen in de kelder opgeruimd.

Hoewel de vereniging op dit moment dringend verlegen zit om een paar vrijwilligers is het toch gelukt een paar kleine exposities in te richten met behulp van Birthe Weijkamp. En wel: een expositie over het zwemmen bij Watermolen de Helder, foto's en kleding uit de jaren 1920-1930 en een vitrine gevuld met kinderjurkjes en dameskleding.

Museum Nieuws

De redactie van het Museum Nieuws slaagde er ook in 2017 weer in vier zeer interessante nummers van het Museum Nieuws te realiseren. Zonder twijfel kan worden gesteld dat het verenigingsblad alleen al een argument is lid te worden van de VHM. Dankzij de medewerking van meerdere personen stonden de vier nummers (159 t/m 163) vol zeer lezenswaardige artikelen. Dankzij Museum Nieuws blijven de geïnteresseerden op de hoogte. Veel dank is de vereniging ook verschuldigd aan de vrijwilligers die jaar in jaar uit het Museum Nieuws thuis bezorgen. Vaak zijn dit ook nog eens de personen die ander drukwerk bezorgt op de gewenste plaatsen. Hiermee bespaart de vereniging een fors bedrag aan porto kosten.

Kunst Ende

In het midden van het jaar kregen wij het verzoek van 'De Woonplaats' om het locatie aan de Misterstraat, museum Kunst Ende, te verlaten. Voor de ruimte was een koper gevonden. Gedurende enkele jaren, zeven om precies te zijn, is kosteloos gebruik gemaakt van deze locatie. Wij danken 'De Woonplaats' daarvoor.

Natuurlijk danken wij ook de vrijwilligers die gedurende enkele jaren Kunst Ende hebben bemand. Een aantal van deze personen is inmiddels in een andere functie actief binnen de VHM.

In het laatste jaar op deze locatie zijn er nog wel enkele fraaie exposities ingericht die de aandacht trokken. De eerste was die van de plaatselijke kunstschilder Freek de Vries. Zijn lijfspreuk 'Ik laat me de wet niet voorschrijven' deed hij zonder twijfel eer aan. De tentoonstelling met werk van zijn hand kreeg een waardig opvolger met de tentoonstelling 'Schilderen als passie' met werk van Wim Slotboom.

In een beetje een weemoedige sfeer werd door de vrijwilligers en tijdens een kleine bijeenkomst afscheid genomen van de locatie.

Boekverkoop 2017

In november 2017 heeft de VHM samen met anderen twee boekjes uitgegeven ter gelegenheid van de opening van de Wereld van Wenters. Veel daarvan zijn bij de opening als cadeau weggegeven, veel van de resterende boekjes zijn verkocht. De boeken die in het Kunst Ende stonden kwamen terug in de Museumfabriek, maar er zijn ook weer exemplaren naar de Wereld van Wenters gegaan voor de verkoop.

In de loop van het jaar 2017 zijn er ongeveer honderd boeken verkocht en zeker zoveel weggegeven als bedankje, voor een nieuw lid en als prijs voor de goede oplossing van de puzzel uit het Museumnieuws.

Een stuk of vijf belangstellenden hebben hun bestelling telefonisch of via de website gedaan, maar de meeste boeken zijn in de Museumfabriek verkocht.

Bouwploeg

De bouwploeg heeft zich in het voorbije jaar hoofdzakelijk bezig gehouden met het afwerken van de diverse ruimten in de panden Meddosestraat 38 en 40 om deze te kunnen inrichten als het belevenis museum Wereld van Wenters. De grote ruimtes in de beide panden zijn vooral om akoestische redenen gedeeltelijk voorzien van verlaagde plafonds en kunnen van elkaar worden gescheiden met schuifdeuren. Ter vergroting van het expositie oppervlak zijn een buitendeur en enkele ramen afgetimmerd. Verder is een complete keuken geïnstalleerd, zijn houten banken en tafeltjes gemaakt en is het geheel kleurrijk geschilderd. De ruimten zijn voorzien van goede voorzieningen op het gebied van verlichting, beeld, geluid en (inbraak-)beveiliging.

De werkzaamheden in de Museumfabriek bleven beperkt tot wat onderhoud- en reparatieklussen en enige ondersteuning van andere vrijwilligersgroepen, waaronder de weversgroep.

Momenteel wordt volop gewerkt aan het opknappen van het monumentale pand Meddosestraat 42. Dit betreft een grote klus. We zouden ons team dan ook graag versterkt willen zien met enkele enthousiaste mensen, liefst nog met enige kennis en ervaring op het gebied van installaties (elektrisch, verwarming en waterleiding) en/of schilder- en timmerwerk.

Financiële paragraaf

Vereniging Het Museum
Winterswijk

Winterswijk, 3 maart 2018,

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u het financieel jaarverslag over 2017.

Het verslag bestaat uit de volgende bijlagen:

Balans per 31 december 2017 en 2016
Staat van kosten en opbrengsten 2017 en 2016
Reservering vermogen
Toelichting jaarcijfers

H.J.M. van Swaaij
Penningmeester

Balans per 31 december 2017 en 2016

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Activa</u>		
Lening Exploitatie u/g	78.728	82.899
Collectie	504	354
Inventaris Fabriek	9.597	
Inventaris Wereld van Wenters	6.511	
Liquide middelen	102.919	92.115
Kortlopende vorderingen	1.692	454
Te ontvangen BTW	2440	
Voorraad boeken	<u>589</u>	
Balans totaal Activa	<u><u>202.980</u></u>	<u><u>175.822</u></u>
<u>Passiva</u>		
Eigen vermogen	175.003	174.127
Herwaarderingsreserve voorraad boeken	1.000	
Kortlopende schulden	1.575	1.695
Reservering subsidie Max van Dam	25.000	
Overige schulden	<u>402</u>	
Balans totaal Passiva	<u><u>202.980</u></u>	<u><u>175.822</u></u>

Staat van kosten en opbrengsten 2017 en 2016

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Kosten</u>		
Personeelskosten	1.208	2.332
Huisvestingskosten	9.013	9.790
Exploitatiekosten	9.650	6.927
Algemene kosten	5.678	7.106
Verkoopkosten	1.562	1.349
Financiële kosten	287	282
Afschrijvingen	1.054	
Overige kosten	24	41
	<u>28.476</u>	<u>27.828</u>
 <u>Inkopen</u>		
Aankoop boeken	504	2.656
	<u>504</u>	<u>2.656</u>
 <u>Opbrengsten</u>		
Contributies en giften	19.680	19.578
Opbrengst activiteiten	3.653	3.245
Opbrengst verkopen	1.252	2.629
Overige opbrengsten	5.271	3.968
	<u>29.856</u>	<u>29.420</u>
 Resultaat	<u>876</u>	<u>-1.064</u>

Reservering vermogen

Balanstotaal	202.980	
Belevenismuseum Meddosestraat		23.489
Lening Exploitatie u/g		78.728
Expositie Max van Dam Sobibor		25.000
Calamiteitenvoorziening		45.000
Onderzoek		2.500
Aanschaf collectie		5.000
Aanschaf boeken		5.000
Overige exploitatiekosten		18.263
	<u>202.980</u>	<u>202.980</u>

Toelichting jaarcijfers

Resultaatverschillen 2017 met 2016

	<u>toe/afname</u>	
<u>Kosten</u>		
Personeelskosten	-1.124	1
Huisvestingskosten	-777	2
Exploitatiekosten	2.723	3
Algemene kosten	-1.428	4
Verkoopkosten	213	5
Financiële kosten	5	6
Afschrijvingen	1.054	7
Overige kosten	-17	8
	<u>648</u>	
<u>Inkopen</u>		
Aankoop boeken	<u>-2.152</u>	9
<u>Opbrengsten</u>		
Contributies en giften	102	10
Opbrengst activiteiten	408	11
Opbrengst verkopen	-1.377	12
Overige opbrengsten	1.303	13
	<u>436</u>	
Resultaatverschil	<u>1.940</u>	

In 2016 boekten we een klein negatief resultaat, in 2017 is dit een klein positief resultaat geworden. Hieronder vindt u een korte verklaring van de resultaatverschillen tussen 2016 en 2017.

1	Personeelskosten	Kosten kerstborrel/hap van 2017 zijn in 2018 betaald.
2	Huisvestingskosten	Er is minder uitgegeven aan onderhoud en reparaties aan de Fabriek.
3	Exploitatiekosten	De kosten van het Museum Nieuws zijn hoger dan vorig jaar door verschuiving/overloop per jaar.
4	Algemene kosten	Minder computerkosten en de verzekeringen zijn lager doordat 2e termijn 2016 begin 2017 is geboekt.
5	Verkoopkosten	Zijn nagenoeg gelijk gebleven.
6	Financiële kosten	Zijn nagenoeg gelijk gebleven.
7	Afschrijvingen	Door investeringen in de Wereld van Wenters en in de beeld- en geluidsinstallatie in de Museumfabriek zijn er dit jaar afschrijvingen geboekt.
8	Overige kosten	Kas- en betalingsverschillen.
9	Aankoop boeken	Er zijn alleen boeken van Scholte Goederen aangeschaft.
10	Contributies en giften	Nagenoeg gelijk gebleven.
11	Opbrengst activiteiten	Nagenoeg gelijk gebleven.
12	Opbrengst verkopen	Er zijn minder boeken verkocht dan in 2016.
13	Overige opbrengsten	De rente op de lening Exploitatie u/g van 2015 is geboekt in 2016.

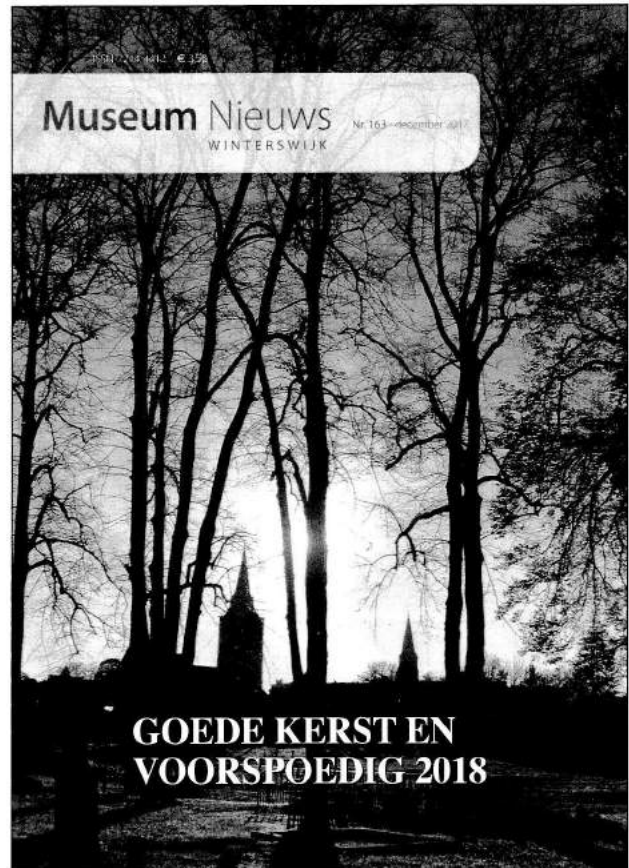
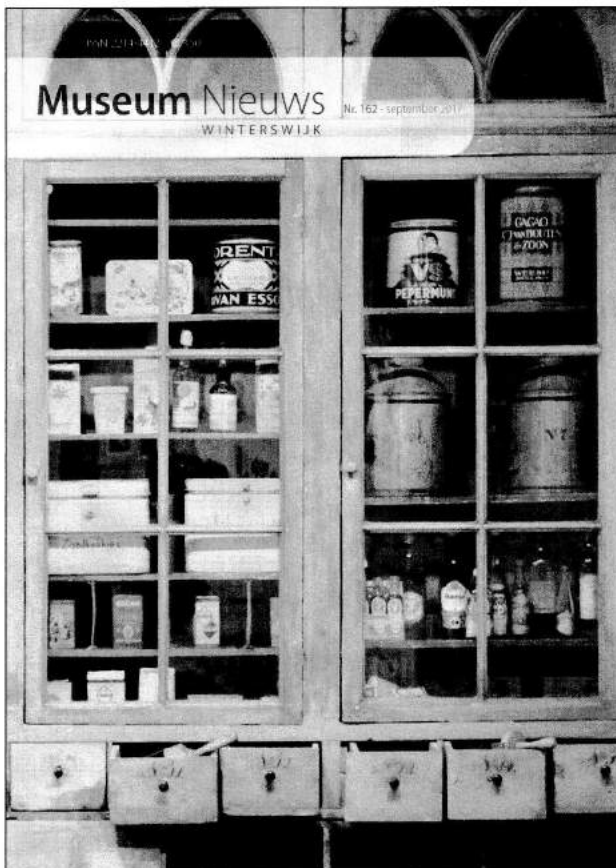
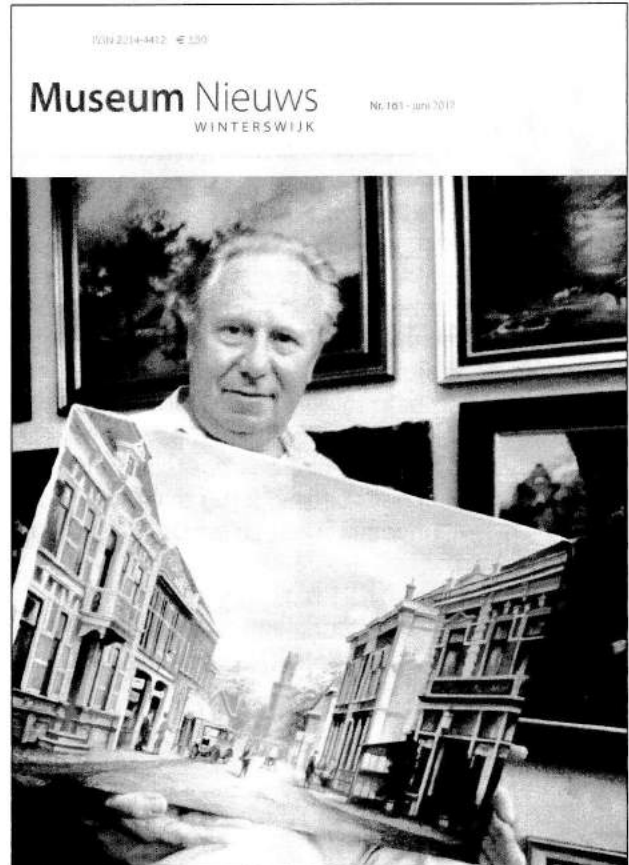
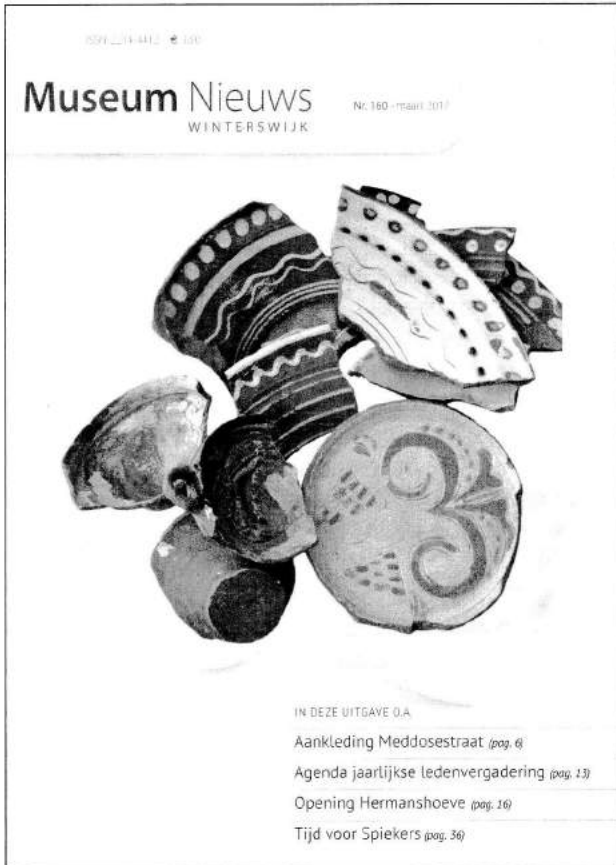
Toelichting jaarcijfers (vervolg)

2017 en toekomst

In 2017 zijn er enkele forse investeringen gedaan in zowel de Museumfabriek als in de Wereld van Wenters.

- In de Fabriek hebben we nu een geluidsinstallatie en een beamer met projectiescherm waardoor we in staat zijn op een professionele wijze lezingen, boekpresentaties e.d. te houden.
- In de Wereld van Wenters zijn beeldschermen ten behoeve van de exposities geplaatst. In 2016 is besloten er in totaal €30.000 te investeren. De nog resterende €23.489 is als reservering opgenomen.
- Helaas is bij een inbraak in juni voor enkele duizenden euro's aan apparatuur gestolen waarvan een deel van de stichting en voor ruim €1.500 van de vereniging. Van de verzekering verwachten we 50% van het schadebedrag terug te ontvangen. Deze bedragen zijn niet opgenomen in de cijfers over 2017.
- Door de investeringen zullen de afschrijvingskosten de komende jaren hoger zijn dan in 2017,

Tijdens de ledenvergadering van 11 april 2017 is besloten de contributie per 1 januari 2018 te verhogen van €20,00 naar €25,00. Dit komt de financiële positie van de vereniging ten goede.

Expositie van Marius van Dugteren in Museumfabriek

WINTERSWIJK - In de Museumfabriek in Winterswijk is de komende maanden een expositie van de in 1974 overleden kunstschilder Marius Johan van Dugteren te zien. De in Amsterdam geboren tekenleraar en kunstenaar werkte ruim dertig jaar aan de Rijks Hogere Burgerschool in Winterswijk.

Hij maakte naast olieverfschilderijen ook veel aquarellen en etsen en honderden tekeningen, waaronder veel karikaturen. Hij tekende onder meer voor de Graafschappode, Telegraaf, en Nieuwe Winterswijkse Courant. In de Museumfabriek worden tekeningen en karikaturen getoond. Daarop zijn Winterswijkers afgebeeld, vooral zij die in het verenigingsle-

ven actief waren. Aardig is dat bij de portretten vaak de namen van de getekende personen staan vermeld. Gelijktijdig met de expositie van Van Dugteren is in de Museumfabriek aan de Laan van Hilbelink 6-10 de expositie 'Van graan tot meel en van meel tot brood en banket' te zien. Deze expositie geeft een goed beeld van het werk in de jaren 50 en 60 in de circa vijftig bakkerijen die Winterswijk telde. Getoond worden gereedschap, bakvormen, inpakmateriaal en foto's. Op maandag en dinsdag is de Museumfabriek geopend van 09.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot en met 16.30 uur. Op donderdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur. De entree bedraagt voor niet-leden van het Museum 2,00 euro.

Een tekening van Marius van Dugteren. Foto: PR

voor de steenuil.

WINTERSWIJK

Wim Scholtz erelid van Het Museum

Wim Scholtz (foto) is benoemd tot erelid van Vereniging Het Museum. Hij krijgt de titel vanwege jarenlange inzet voor de vereniging. Zijn productiviteit bleek uit tientallen boeken en artikelen. Geschiedenisleraar Scholtz was van 1977 tot 2009 voorzitter. Hij vestigde de aandacht op kunstenaars die in en rond Winterswijk actief waren, zoals Max van Dam, P.C. Mondriaan sr. en Pietro Armati. Ook streed Scholtz voor het behoud van de Tricotfabriek.

Voorzitter Hans van Lith (links) van Vereniging Het Museum overhandigt de oorkonde aan herenys erelid Wim Scholtz. Foto: Hans van de Laar

HOEDER VAN CULTUREEL ERFGOED IN WINTERSWIJK

Wim Scholtz erelid Het Museum

derkunst heb je je ook op veel andere terreinen ingezet, waaronder het behoud van de tricotfabriek als gemeentekantoor".

Tevens verrichtte Scholtz, samen met anderen, onderzoek naar de lokale textielgeschiedenis. Maar er werden ook lichterige evenementen georganiseerd. Fietstochten, busreizen en lezingen, niet alleen in Nederland maar ook regelmatig in Duitsland, waar Wim goede contacten had.

Na de speech van Van Lith kroeg Scholtz een oorkonde overhandigt, een boekje voor zijn vrouw Els en een boek. Zo'n 40 jaar geleden

kwam het echtpaar scholtz opnieuw in Winterswijk te wonen. Wim was destijds leraar geschiedenis aan de Driemark. In die tijd werd hij ook lid van Het Museum. Hij kwam in 1977 in het bestuur en was tot 2009 voorzitter. Ook daarna bleef hij bestuurslid en enkele periodes interim-voorzitter. Nu, na veertig jaar, stopt Scholtz als bestuurslid, maar hij heeft al aangegeven zich in te blijven zetten voor Het Museum.

Al eerder ontving Scholtz de Winterswijkse Cultuurprijs en werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Vier filmavonden van Het Museum

WINTERSWIJK - Op dinsdag 20 februari, donderdag 22 februari, dinsdag 27 februari en donderdag 1 maart vertoont Willy Eijkman van de Vereniging Het Museum (VHM) weer oude films over Winterswijk.

Op het programma staan opnames van het oude centrum van de gemeente (1920-1921), de Tricotfabriek (1925), opening Hermanshoeve in Meddo (1933), Koninginnefeest en corso (1938) en beelden van een winters Winterswijk (1938, 1939). Voor de pauze zijn verder beelden te zien van een parade voor het raadhuis (1943), machinefabriek Nijhuis in oorlogstijd (1944), de zoektocht van textiel fabrieken naar meer personeel (1948), presentatie vereniging in een optocht (1950),

moeders en kinderen per bus naar speeltuin Lappenschaar (1950). Tenslotte zijn voor de pauze beelden te zien van Hulzer Willem. Na de pauze wordt de avond voortgezet met beelden van een filmavond bij Freniks met oude projectoren (1999). Te zien is onder meer het vorig jaar overleden erelid van de VHM. Verder worden korte films getoond van de machinefabriek Nijhuis (1970), de kinderspeel op het volksfeest (1963), bloemencorso (1968), huidige jubilaris bij Meijerink en Zonen (1975), filmbeelden van de productie van de met sluiting bedreigde textiel fabriek De Batavier en een fietstocht van de VHM naar Gescher (1983), filmavond in Freniks (omstreeks 1995). Voordat de avond wordt besloten laat Willy Eijkman nog opnames

zien van: viering volksfeest bij de Storm (1988), de weekmarkt op het marktplein (1973), een braderie; men heeft vragen over de renovatie Meddosestraat (1988), opening Wereld van Wenters (2017). De avond wordt besloten met een kraker uit 1986 waar altijd veel vraag naar is.

De filmavonden in de muziekschool Boogie Woogie (Roelvincstraat 2) beginnen om 20.00 uur. Plaatsbespreking is noodzakelijk gelet op het beperkte aantal plaatsen per avond. Dit kan via mailadres: info@vereniging@museum.nl. Telefonisch kunnen plaatsen worden besproken tijdens kantooruren op maandag, dinsdag en donderdag. De entree bedraagt voor leden VHM 3 Euro en voor niet-leden 5 euro.

voor de Graafschappode, Tele-

graaf, en Nieuwe Winterswijkse Courant. In de Museumfabriek worden vooral tekeningen en karikaturen getoond. Daarop zijn Winterswijkers afgebeeld, vooral zij die in het verenigingsleven actief waren. Aardig is dat bij de portretten vaak de namen van de getekende personen staan vermeld.

Gelijktijdig met de expositie van Van Dugteren is in de Museumfabriek aan de Laan van Hilbelink 6-10 de expositie 'Van graan tot meel en van meel tot brood en banket' te zien.

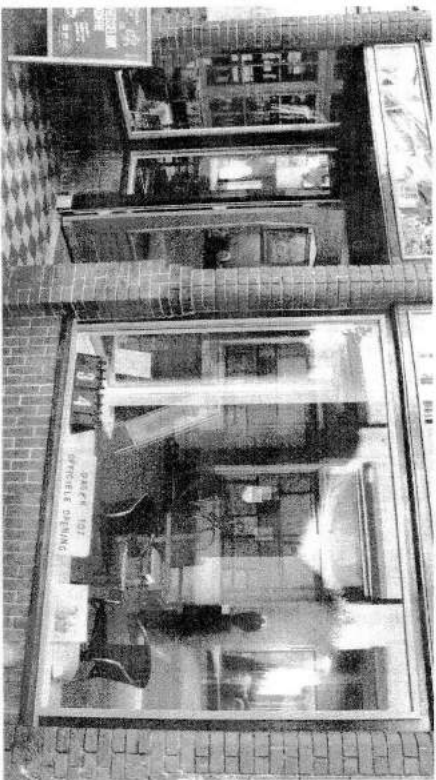
6 ACHTERHOEK

WINTERSWIJK

Expositie in Museumfabriek Van Marius van Dugteren

In de Museumfabriek in Winterswijk is de komende maanden een expositie van de in 1974 overleden kunstschilder Marius Johan van Dugteren te zien.

Museum, muziekschool en Hart4Winterswijk vragen meer geld

Officieel is het Belevingsmuseum nog niet open, maar er is al wel een Koningspositie te zien. Foto: Bernhardt Hoefstekamp

Meerderheid raad voor meer AED's

Door Bernhardt Hoefstekamp

WINTERSWIJK - Van de mogelijkeheid om in te spreken over de begroting 2018 maakten afgelopen donderdagavond drie organisaties gebruik. Hans van Lih van de Vereniging het Museum pleitte voor budget voor de aanstelling van een MSW-medewerker ten behoeve van de inrichting en het beheer van tentoonstellingen. Marian de Vos, directeur van Boogje Woogje vroeg nogmaals aandacht voor de financiële problemen van het cultuurcentrum. Rob Droppers, penningmeester van de stichting Hart4Winterswijk hoopt op meer geld van de gemeente voor de aan- schaf van extra AED's (Automa- tische Externe Defibrillatoren), draagbare apparaten die het hart- ritme weer kunnen herstellen bij een hartstilstand. In Winterswijk hangen er inmiddels 29 AED's.

Kwaliteit tentoonstellingen ver- groten Van Lih vertelde dat voor de Ver- ening het Museum de MSW-medewerker, waarvoor een bedrag van 12.000 euro nodig is, belangrijk is om de kwaliteit van de tentoon- stellingen te vergroten. Die worden niet meer gehouden in het kin- sterende, dat gesloten is omdat de

eigenaar andere plannen met het pand heeft. De exposities zullen voortaan te zien zijn in de Muse- umfabriek aan de Laan van Hilbe- link en in het Belevingsmuseum in de Meddosesstraat, dat op 17 november officieel wordt geopend. Daar is overigens nu al een Gerit Koningspositie te zien. De nieuwe medewerker moet de vrijwilligers ondersteunen, die de tentoonstel- lingen inrichten en onderhouden. Van Lih vertelde dat 2018 het jaar van het verzet is. "Daar willen wij ruim aandacht aan besteden". On- derdeel zal een grote tentoonstel- ling zijn over de loodse schilder Max van Dam, waarover ook een nieuw boek zal verschijnen.

Structuureel meer subsidie nodig voor Boogje Woogje

Marian de Vos van Boogje Woogje herinnerde de raads- en commis- sieleden er aan dat de door de raad opgelegde bezuinigingsopdracht is uitgevoerd, maar dat daardoor li- nancieel problemen zijn ontstaan. Die zijn veroorzaakt door stijging van de salariskosten en de algemene kosten, die niet waren voor- zien. Daarnaast kunnen er geen gelden gereserveerd worden voor het onderhoud. In overleg met de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk, die bijdragen aan het cultuurcentrum, is een historisch opgesteld en besproken. Dat leidt tot het verzoek om de tekorten van 2017 en 2018 aan te vullen. Vanaf

2019 is er een structurele verho- ring van de subsidie nodig om het voortbestaan te garanderen. "In het belang van iedereen die muziek maakt in Winterswijk. Het is mijn grote passie, hopelijk is het ook de uwe", besloot De Vos.

Hogere AED-dichtheid redt men- scenerens

Rob Droppers van Hart4Winters- wijk troonde zich tevreden over wat er al sinds 2016 allemaal is bereikt. Er zijn inmiddels achtentwintig AED's in de bebouwde kom en elf in het bu- tengebied. "Er is heel veel gebeurd. We hebben veel positieve reacties gehad. Er zijn sponsoren en dono- ren gewonnen en de bereikbaarheid van de inwoners is goed". Toch is volgens Droppers de AED-dich- heid nog niet voldoende en daarom was extra subsidie aangeraamd. Hoe meer AED's er verspreid over de gemeente hangen, des te meer mensen op tijd gereanimeerd kunnen worden. "De afgelopen weken is er nog drie keer gebruik van gemaakt." Volgens werhouder Ise Smit is voor een zogenaamd hartveilig Winterswijk het aantal van 18 AED's in de bebouwde kom voldoende. Het stadsbestuur wil daaraan ingewezzen. In de korte dis- cussie daarna werd echter duide- lijk dat VVD, PVDA en Winterswijjs belang wel voor een hoger budget voelen om meer AED's te kunnen ophangen.

Belevingsmuseum Wereld van Winterswijk opent vrijdag haar deuren

21 DINSdag 14 NOVEMBER 2017

Het is eindelijk zover: het Belevingsmuseum Wereld van Winterswijk opent 17 november de deuren. Dit na het over- winnen van een groot aantal hobbels en de inzet van ver- len. Daarmee is de gemeente Winterswijk, opnieuw een museum en daarmee toeris- tische trekpleister rijker.

WINTERSWIJK - Geluk met de opening van de Wereld van Winterswijk, een museum dat de komende jaren nog verder zal worden uitgebreid, wordt de expositie 'Gerit Konijn, Winterswijk tegen wil en dank?' geopend. De feestelijke opening wordt bijgevoerd door een groot aantal genudigen, waaronder veel men- sen uit de naaste omgeving van Gerit Konijn. Het gezelschap wordt eerst ontvangen in Slopein, op toepastand bij het museum. Daar wor- den een drankje gereserveerd namens hapjes.

De ontvanger staat een ekkelijk programma op over 1, waaronder een film en daar te spreken. Ook wordt broodacht geschonken aan de was gde Winterswijkler Gerit voor 17 voor de vaderlandse li- zo-ruur en ook voor zijn ge- loortplaats heeft gespeeld. In zijn werk is veel over de ge- meente terug te vinden. Niet altijd wist hem alles wat hij schreef over de gemeente in

Belevingsmuseum Wereld van Winterswijk aan de Meddosesstraat wordt vrijdag geopend door burgemeester Joris Bergenoord (foto: Rijk)

dank af genomen. Daron- men bezoekers ook tercht dankt keerde hij ieder jaar te- rug naar de gemeente waar hij opgroeide en waar enkele jaren geleiden, kort na zijn dood in 2012, de middelbare school naar hem werd ver- noemd.

De Wereld van Winterswijk moet een museum worden dat een goed beeld geeft van Winters- wijk door de eeuwen heen: zijn bewoners, de ontwikke- ling van de industrie, het le- ven op het land en de natuur nu en vele miljoenen jaren geleden. Daarbij wordt ge- bruik gemaakt van de grote collectie van het erfgoedmu- seum de Museumfabriek en van de modernste apparatuur.

De Lichtenoorde In het Museum, dat is gehuis- vest in drie historische panden aan de Meddosesstraat, kun-

Dinsdag 21 november 2017

Achterhoek Nieuws Winterswijk

Museum Wereld van Wenters nu ook officieel open

Jooep Bilderveek en burgemeester Bengelvoord hebben zijnt de deur van het museum geopend. Foto: Bernhard Harfsterkamp

Voorlopig einde van reis door Winterswijk

Door Bernhard Harfsterkamp

WINTERSWIJK - Vrijdagmiddag werd het belevingsmuseum de Wereld van Wenters officieel geopend door burgemeester Joris Bengelvoord en museumvrijwilliger Jooep Bilderveek. Die is opgevoerd in het pand waarin nu de geschiedenis van Winterswijk wordt getoond. Er was ook nog een tweede opening, waarvoor de burgemeester opnieuw in actie mocht gekomen. Dit keer opende hij samen met Yara Freriks de deur naar de Gerrit Komrijtentoonstelling. De loper daar naar toe was eerder tijdens een tekstproject ontworpen door Yara en kon dankzij Gaudium ook in werkelijkheid vervaardigd worden. Geïnteresseerden konden al vanaf de zomer in het museum terecht.

Regelmatig verluizen

Mer de opening in de panden aan de Meddösestraat komt een voorlopig einde aan de reis van het museum door de wereld van Winterswijk. Dankzij meester G. Janzen van school C kon in 1929 een

eerste museum geopend worden in een lokaal van school L, op Sleeswijk. De nog kleine collectie moest weldra verplaatst worden. Na omzwervingen langs een pand op de hoek van de Gasthuisstraat en Sliustraat en opnieuw school L werden de oudheidkundige, natuurhistorische en geologische voorwerpen in 1934 opgeslagen onder de nieuwe muziekkoepel, die tussen school C en de Baravier was gebouwd. De ruimte was vrochtig en daardoor niet zeer geschikt. Daarom werd tijdens de Tweede Wereldoorlog alles verplaatst naar het paviljoen bij het Strandbad. Na de oorlog kwam het museum terecht op de Satinplas, op zolder van de garage van hotel de Klok. In 1972 moest het daar verdwijnen. De gegroeide collectie werd daarna opgeslagen in Zutphen. Aan deze ongewenste situatie kwam in 1978 een einde toen museum Freriks geopend kon worden.

Vernieuwing geforceerd

Nergens heeft het museum zo lang gezeten als bij Freriks, maar rond 2008 werd duidelijk dat het niet meer aantrekkelijk genoeg was voor de huidige tijd. De vernieuwingsplannen kwamen moeizaam van de grond. Wethouder Rik Gommers besloot daarom dat er extra druk op de betrokkenen

moest komen. De gemeente zegde per 1 januari 2012 de huur op van Freriks en haalde een groot deel van het budget af. Gommers gaf vrijdagmiddag toe dat dit 'bot' was geweest. Maar het heeft wel geholpen. De opzet voor een belevingsmuseum werd bedacht. Er moest een logische verbinding komen tussen de plek waar je iets laat zien met wat je daar laat zien. Daarvoor viel het oog op enkele voormalige winkels in de Meddösestraat.

Groei-model

Gommers gaf wel toe dat hij niet had voorzien dat het zo lastig was om voldoende geld voor de nieuwe opzet bij elkaar te krijgen. Iedereen had meer verwacht van de provincie Gelderland, maar de bijdrage kwam niet. Gommers vond het knap dat het uiteindelijk toch is gelukt. Hij gaf een 'gigacompliment' aan alle vrijwilligers die mogelijk hebben gemaakt dat we dit kunnen meemaken. Het museum is nog niet af. Er is nu echter gekozen voor een groei-model. Geleidelijk aan wordt de collectie in de panden aan de Meddösestraat uitgebreid. De hoop werd nog uitgesproken dat de geologische collectie, die de basis was van de collectie waarmee meester Janzen in 1929 begon, ook weer snel ergens getoond kan worden.

Bustocht Het Museum naar Fliogerhorst Deelen

WINTERSWIJK - Vereniging Het Museum houdt een bustocht naar de Fliogerhorst Deelen, die plaatsvindt op zaterdag 13 mei. Dit werd in de loop van de Tweede Wereldoorlog een van de belangrijkste plaatsen van de Duitse luchtverdediging. Doordat het gebied niet vrij toegankelijk was, is het bestaan van de resten ervan bij het publiek vrijwel onbekend gebleven. Gebouwen zagen er uit als boerderijen, maar waren in feite gecamoufleerde bunkers. Ook rollbanen, hangars en opstelplaatsen voor de vliegtuigen waren omweld en gecamoufleerd. Nergens anders komt het voor dat een vlieg-

veld uit de Tweede Wereldoorlog nog compleet met voorzieningen en infrastructuur in originele staat aanwezig is. Nu is het eerder een probleem hoe men de enorme oppervlakte van het voormalige vliegveld nuttig kan besteden. Als cultuurhistorisch monument? Als natuurgebied grenzend aan het nationale park De Hoge Veluwe? Gids is Dick Veerman uit Amhem. De bustocht begint om 9 uur bij De Storm en eindigt daar ook om 19 uur. De kosten zijn € 40,- inclusief lunch en consumpties. Men kan zich aanmelden bij Ed Grotenhuis (tel. 0543 520714) of Wim Scholtz (tel. 0543 513044).

11

Dauwtraptocht van Vereniging Het Museum

WINTERSWIJK - Op Hemelvaartsdag, 25 mei, houdt de Vereniging Het Museum weer haar traditionele hemelvaartsfietsocht. Doel is ditmaal het historische plaatsje Gemen bij Borken, waar het Heimatshaus en de oude kerken worden bezocht. Het is een tocht van ongeveer 45 kilometer.

Franciscanen klooster waarvan de architectuur en het interieur in barokstijl zijn uitgevoerd. Het geheel doet daardoor sterk denken aan het kerkje in Zwilbroek.

Het slot Gemen, waarvan sommige fundamenten uit de dertiende eeuw stammen, is alleen aan de buitenkant te bezichtigen. Door de eeuwen heen heeft het bouwwerk tal van verbouwingen ondergaan, waardoor het werd verfraaid en beter voor bewoning geschikt gemaakt. Maar duidelijk is nog te zien, dat het in de Middeleeuwen een geduchte burcht moet zijn geweest.

Omdat in het programma een koffietafel is opgenomen, is aanmelding vooraf noodzakelijk. Dit kan telefonisch bij Wout Roelofsen (0543-516749) of Wim Scholtz (0543-513044). Het vertrek is tussen 8.00 en 8.30 uur bij Museum Kunst Ende aan de Misterstraat 94.

Er wordt gefietst in groepen langs mooie weggetjes binnendoor naar Gemen. Daar staat de koffietafel klaar. Tevens staat een aantal bezichtigingen op het programma. Hiertoe behoren ook het slot en de omgeving, de kloosterkerk en de hervormde kerk. Deze laatste stamt uit 1703, en bevat kunstwerken uit onder meer de zestiende eeuw. Kerk en inventaris getuigen van een lange, voor dit deel van Duitsland unieke traditie, die al eerder begon dan die in de oostelijke Achterhoek. Al even bijzonder is de kerk van het vroegere

2-in-1 Garage in Vreden (D)

Vrij (BOSCH) en Merk (Specialist VW-Techniek)

BOSCH Automotive

- Meer dan 50 jaar ervaring als VW-garage
- Garantie neutraal
- Wij spreken Nederlands

Kemper Auto

Gutenbergstraat 10, Vreden
0049/2564-93210
centraal@kemper-auto.de

Yara Freriks en burgemeester Bengelvoord hebben de deur naar de Gerrit Komrijtentoonstelling geopend. Foto: Bernhard Harfsterkamp

'Het vriendje met de mooie vingers'

Henk Lammers vertelt 'ware' verhaal over het 'eerste druksel' van Komrij

Door Bernhard Harfsterkamp

WINTERSWIJK - De opening van de Gerrit Komrijtentoonstelling afgelopen vrijdag was voor de Vereniging Het Museum, het Gerrit Komrijcollege en de Stichting Komrij 'interessant' aanleiding om een simile van "Dekonstruktie in vier delen", de eerste vier gedrukte gedichten van Gerrit Komrij te versieren. Een facsimile is een afdruk van een handschrift of een druk. De vier gedichten werden in 1960 bij drukkerij Holders gedrukt door schoolvriend Henk Lammers, door de dichter "het vriendje met de mooie vingers" genoemd. Vooral aan de opening vertelde Lammers zijn verhaal over "het eerste druksel". Ook dat verhaal werd vrijdag in gedrukte vorm aan de gasten uitgereikt.

Vouwblad van een vijftienjarige
"Dag vriendje met de mooie vingers", zei Wim Scholtz, een andere jeugdvriend van Komrij. In 1993 toen Henk Lammers op bezoek kwam. Hij was verbaasd. "Er was nog nooit zoiets tegen mij gezegd. Waarom kwam dat inzicht nu pas?" Het bleek dat Scholtz Ger-

rit Komrij citeerde uit een hoofdstuk uit "Mijn eerste boek", waarvoor Kees de Bakker 30 schrijvers sprak over hun debuten. Komrij zei daarin stellig dat "Dekonstruktie in vier delen" niet als zijn debuut mocht worden beschouwd. "Mijn debuut is Maagdenburgse halve hollen en andere gedichten (1968), en niet anders. Een debuut is een boek, geen tijdschriftbijdrage, boekbijdrage, stencil, school-schrift en ook geen vouwblad van een vijftienjarige dat 'toevallig' in mijn bezit is gebleven. Een 'afzonderlijke uitgave' is het zeker, maar geen officiële." In het gesprek met De Bakker doet Komrij alsof hij zelf de gedichten heeft gedrukt. Hij zegt wel dat hij het geleerd heeft van een jongen 'die al flink wat zetten kon'. "Ik wou hem, als zogenaamd vriend van de typografie, op de vingers kijken - omdat hij zulke mooie vingers had."

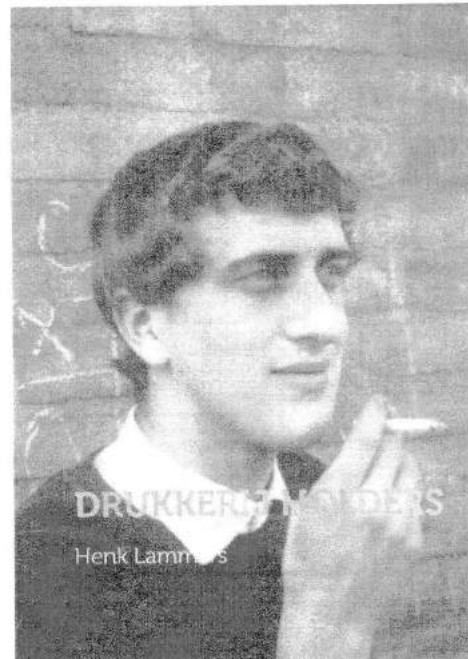
De werkelijkheid verdraaien

"Klopt het wat Gerrit beweerde", zei Henk Lammers. "Wat betreft of het een debuut is ben ik het helemaal met hem eens. Dat ik later nog iets moois in de linguïstiek of de tekstwetenschap ben geworden, klopt ook. Maar van de rest van het verhaal klopt helemaal niets." Lammers vertelde dat hij de vier gedichten voor de kersidagen heeft gedrukt. Op de maandagmorgen om acht uur was hij voor het eerst bij drukkerij Holders. Hij had nog nooit gedrukt. En zijn vingers? "Standaardvingers", zei hij terwijl hij ze omhoog hield.

"Kortom, alles wat Gerrit Komrij zei is niet waar. Daarover ben ik niet kwaad. Dat is de normaalste zaak van de wereld. Dichters verdraaien de werkelijkheid met hun woorden. Door een goed gedicht veranderen er iets. Dat kan alleen als het een goed gedicht is. Daarvoor hoef je het niet eens te begrijpen."

Verhaal moest geschreven worden

Lammers vertelde dat hij Komrij wel eens tegenkwam in Amsterdam. Hij had zich voorgenomen hem eens aan te spreken over dat verhaal over die vier gedichten. "Maar ik vergat telkens om naar de diepere betekenis hiervan te vragen." Pas in 2004 bij een diner in hotel Stad Münster haalden ze samen herinneringen op aan de periode waarin Lammers de gedichten drukte. "Hij besamde meteen dat hij niets gezet en gedrukt had. Ik beloofde er zelf een verhaal over schrijven. Dat is nooit gebeurd. Er was ook geen enkele haak, want we zouden nog vele jaren meegaan. Toesat Gerrit in 2012 overleed. Wekenlang had ik wroeging dat ik de belofte niet was nagekomen." Het was duidelijk, het verhaal moest toch eens geschreven worden. Dat gebeurde in het voorjaar van 2017. "Daarvoor heb ik één zin van Gerrit gestolen. Wie verwoest Arcadij heeft gelezen herkent het meteen." Het boekje met Lammers' verhaal 'Drukkerij Holders' is uiteraard gedrukt bij drukkerij Holders.

Het omslag van het verhaal van Henk Lammers. Foto: PP

11 DINSDAG 21 NOVEMBER 2017

Gemeentenuws

Belevenismuseum Wereld van Wenters mag zich laten zien

"Vandaag is het de kroon op het werk van veel vrijwilligers. Hun inzet heeft dit mogelijk gemaakt", aldus Hans van Lith, voorzitter van de Vereniging Het Museum bij de opening van Belevenismuseum Wereld van Wenters.

Voor een volle bioscoopzaal in Skopein schetste hij in het kort de afgelopen jaren, waarin het museum diverse omzwervingen heeft gemaakt. Tegelijkertijd benadrukte hij het enthousiasme en de inzet om door te gaan tot het nu bereikte resultaat. "En we zijn nog niet klaar", gaf hij aan. "We zijn druk bezig ervoor te zorgen dat ook de voormalige bakkerij in bedrijf kan worden genomen."

Tienke Brouwer, voorzitter van de Stichting Exploitatie Het Museum in het Hart van Winterswijk, blikt eveneens terug op de moeizame periode vol ups en downs vanaf de sluiting vijf jaar geleden van Museum Freriks. "Al met al zijn we er niet slechter uitgekomen. Ieder nadeel heeft zo zijn voordeel. Er is nu in totaal veel meer ruimte, met name voor de weefgetouwen. Ook de museumregistratie is ge-

lukt. We kunnen trots zijn!"

Ze benadrukte nog wel het onmiskenbare belang van een vaste kracht met museale kwalificaties. "Een spin in het web om ervoor te zorgen dat het een echt belevenismuseum blijft: niet alleen kijken, maar ook voelen en ruiken." Wethouder Rik Gommers bevestigde de moeizame weg, maar was er ook zeer tevreden over dat het in gezamenlijkheid, ook met woningcorporatie De Woonplaats, gelukt is om zover te komen. "Alle huldere daarvoor!"

Henk Lammers, oud-klasgenoot en vriend van Gerrit Komrij blikt terug op 'het verhaal van het eerste druksel'. Hij loste daarmee een belofte in naar Gerrit om een aantal gedichten te bundelen die ooit eens onder vrienden waren verspreid. Het eerste exemplaar was voor Charles Hofman, de levenspartner van

Onder grote publiek belangstelling lopen voorzitter Hans van Lith, burgemeester Jaap Bergervoord, voorzitter Tienke Brouwer en oud-bewoner Jaap Bilderbeek het museum Wereld van Wenters in. (Foto Han v.d. Laar)

Gerrit. Deze was zelf niet aanwezig, maar zal dit binnenkort ontvangen.

Daaropvolgend werd de openingshandeling verricht, na een korte wandeltocht van

Skopein naar het museum aan de Medosestraat 38-40-42. Allereerst opende de burgemeester met oud-bewoner Joop Bilderbeek het museum en daarna samen met Yara

Freriks de tentoonstelling over Gerrit Komrij. De door Yara ontworpen loper, werd hiervoor ingewijd. Het museum was daarmee officieel geopend.

Dauwtrappen naar Gemen

WINTERSWIJK - Op Hemelvaartsdag, 25 mei, houdt de Vereniging Het Museum haar traditionele hemelvaartfiets-tocht. Doel is het historische plaatsje Gemen bij Borken, waar het Heimatshaus en de oude kerken worden bezocht. Het is een tocht van ongeveer 45 kilometer.

Er wordt gefietst in groepen langs mooie weggetjes binnendoor naar Gemen. Daar staat de koffietafel klaar. Tevens staat een aantal bezichtigingen op het programma. Hiertoe behoren ook het slot en de omgeving, de kloosterkerk en de hervormde kerk. Deze laatste stamt uit 1703, en bevat kunstwerken uit onder meer de zestiende eeuw. Al **zonder is de kerk van het vroegere Franciscanen-klooster waarvan de architectuur en het interieur in barokstijl zijn uitgevoerd. Het geheel doet daardoor sterk denken aan het kerkje in Zwilbroek.**

Het slot Gemen, waarvan sommige fundamenten uit de dertiende eeuw stammen, is alleen aan de buitenkant te bezichtigen. Vanwege de koffietafel is aanmelding vooraf noodzakelijk. Dit kan telefonisch bij Wout Roelofs (0543-516749) of Wim Scholtz (0543-513044). Het vertrek is tussen 8.00 en 8.30 uur bij Museum Kunst Ende aan de Misterstraat 94.

7 DINSDAG 7 FEBRUARI 2017

Han van de Laar

Rondümme met Freek de Vries

Schilderijen in museum Kunst Ende

In museum Kunst Ende wordt vanaf vrijdag 10 februari een expositie gehouden van de 72-jarige Winterswijker Freek de Vries. "De expositie gaat Rondümme heten. Het is het werk van rondom Winterswijk," geeft De Vries aan. "Daarom vind ik Rondümme heel toepasselijk."

WINTERSWIJK - Het schilderijen kwam bij toeval. Freek was altijd al creatief bezig. Zo werkte hij op jonge leeftijd onder andere bij een reclamebureau waar hij etaleur en letteraar was. Hij volgde toen nog enige tijd in de avonduren de Kunstacademie, totdat hij het idee had er niets meer te leren. Op een dag in 1992 zag hij Herman van der Weegh schilderen in het huidige Mondriaanhuis. Hij werd uitgenodigd om binnen te komen en zo ontstond een band. "Ik kreeg van hem een ezel en ben zelf ook gaan schilderen, bijna altijd met olieverf."

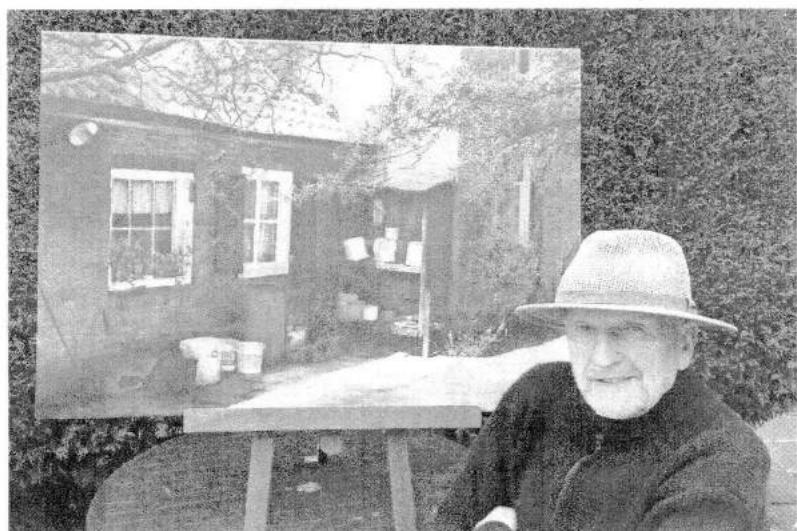
Vincent
Freek is geboren in Glanerbrug en getogen in Enschede. Daar ging hij naar de basisschool, later naar deULO. "Twee jaartjes maar, toen had ik het wel gezien en ging ik werken in een textiefabriek, want er moest brood op de plank komen. We hadden het thuis met zes kinderen niet breed." Later leerde Freek zijn vrouw

Anny kennen in Denekamp in het uitgaanscentrum de Kul. Anny: "Ik werkte als onderwijzeres in Winterswijk. Dus het was logisch dat Freek deze kant op kwam. Onze zoon Vincent hebben we vernoemd naar Van Gogh."

Inspiratie
Monet, Van Gogh en Gauguin zijn de favoriete schilders van Freek. "Die gebruiken erg mooie kleuren, kwestie van

'ONZE ZOON VINCENT HEBBEN WE VERNOEMD NAAR VAN GOGH.'

vakkundig mengen." Zelf schildert hij onder meer landschappen met bebouwing erop. Hij heeft weleens in opdracht geschilderd, ook portretten, maar dat is niet zo goed bevallen. "Je krijgt er alleen maar gezeur over. Inspiratie doe ik op in het buitengebied. Dan maak ik foto's en

Freek de Vries in de tuin voor één van zijn realistische kunstwerken. Foto: Han van de Laar

hij gewoon. Vanaf 1990 werd Freek huisman en Anny kostwinner. "We waren onze tijd ver vooruit". De combinatie huisman-kunstschilder beviel Freek wel. In de maanden februari, maart

en april is zijn werk te zien in Kunst Ende. De schilderijen zijn te koop. Wie interesse heeft, kan het beste met de schilder zelf contact opnemen. Vaste prijzen kent Freek niet. "Dat doen we in overleg".

Kunst Ende is geopend op woensdag, donderdag en vrijdag van 13.30 tot 15.30 uur en op de zaterdagen van 9.30 tot 15.30 uur. Info: Misterstraat 94 Winterswijk 0543-533533 of vereniginghetmuseum.nl.

Han van de Laar

Deur van toekomstig museum is nu eindelijk van het slot af

Waar heel museumminnend Winterswijk al lang op zat te wachten, gebeurde woensdag, Tienke Brouwers, oud-voorzitter van Vereniging Het Museum en van Stichting Exploitatie Het Museum draaide de deur van het toekomstige museum in de Meddösestraat van het slot af. Vooraf las ze samen met Jan Dijk, ex-bewoner van één van de panden, het volgende gedichtje voor van Riek Beskers: "Met volle meute en nog meer tied kówwwe noo zeggen: 't is zo wiet!"

WINTERSWIJK - Voorafgaand schetste de huidige voorzitter van Het Museum, Hans van Lith, het langdurige verloop. "Het was schaken op meerdere borden. De belangrijkste spelers waren de provincie, gemeente, Woonplaats, Stichting de Lichtenvoorde en de vele enthousiaste vrijwilligers." Voordat de opening als museum een feit is, moet er eerst de komende vier maanden verbouwd en ingericht worden. Eerst is nummer 40 aan de beurt.

Johan Winkelhorst, secretaris: "We doen dat met onze eigen bouwplieg, allemaal vrijwilligers, onder leiding van Gerard Helmink. Hij heeft ook de Museumfabriek met zijn team onder handen genomen. Daarna volgt nummer 38. De oude bakkerij op nummer 42 wordt pas later opgeknapt. We hebben eerst weer flink wat

geld nodig en zijn opnieuw gestart met fondsenwerving."

Sleutel

Zonder anderen tekort te willen doen, noemde Van Lith bestuurslid Wim ter Haar van de Stichting Exploitatie. "Zonder zijn volharding en geduld

'MET VÖL MEUTE EN NOG MEER TIED KÖW NOO ZEGGEN: 'T IS ZO WIET!'

hadden wij hier niet gestaan. Wim heeft veel overlegd en onderhandeld. Dankzij hem is alles zover gekomen." Ter Haar had de sleutel inmiddels van de Woonplaats ontvangen en overhandigde deze aan Tienke Brouwer, die daarmee samen met Krijn Buckley van De Lichtenvoorde als eerste het pand

Voor de opening las Tienke Brouwer samen met Jan Dijk, ex-bewoner van één van de panden, een gedichtje voor van Riek Beskers. Foto: Han van de Laar

betrad. Brouwer: "We gaan intensief met deze Stichting samenwerken. Zij zullen mede het gastheerschap en beheer gaan vervullen."

De drie woningen zijn van binnen met elkaar verbonden en werden rondom 1920 gebouwd. Op nummer 38 zat etaleur Goossens. Nummer 40 was een kruidenierszaak en op

nummer 42 zetelde een bakkerij. De laatste jaren stonden de panden leeg. Het streven is

de nummers 38 en 40 in de tweede helft van mei open te stellen als museum.

Van Lith: "Om een misverstand weg te nemen, onze museumfabriek blijft open. Er staat daar zoveel, zoals de weefgetouwen. Dat kan hier nooit in." Verder is men op zoek naar oude foto's van de Meddösestraat. Ook donaties zijn welkom. Info: vereniginghetmuseum.nl

Lezing van Godfried Nijs over Franse Schans

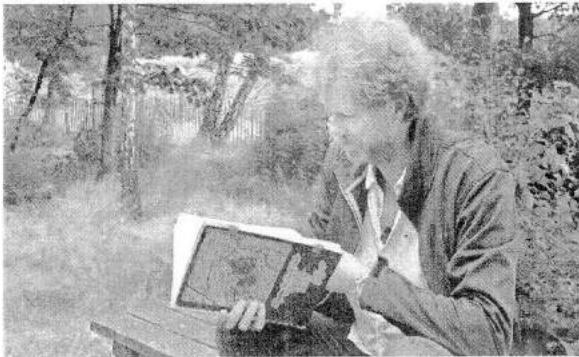
WINTERSWIJK - Godfried Nijs verzorgt op donderdag 14 december in de Museumfabriek in Winterswijk een lezing over de Engelse schans bij Lieveelde. Deze maakt deel uit van de circumvallatielinie rond Groenlo. De 17-kilometer lange strijdlijn was een belangrijk onderdeel van het beleg van Groenlo in 1627 door Frederik Hendrik.

Bij de belegering werd in een straal van ongeveer drie kilometer rond de stad een aaneengesloten aarden wal met gracht gebouwd. Het primaire doel van deze circumvallatielinie was het voorkomen dat burgers uit Groenlo, toen nog Groienoemd, konden ontsnappen, maar ook om te beletten dat hulp van buitenaf de belegerde stad zou bereiken of zou kunnen ontzetten. Er werden meerdere schansen gebouwd waar de Staatse belegeraars zich ophielden en zich konden verdedigen tegen aanvallen van buitenaf.

De Engelse schans is het enige tastbare van de circumvallatielinie. Het is als het ware een cirkel om Groien heen. Deze cirkel werd in

een hele korte tijd gegraven door het leger van Prins Frederik Hendrik. De linie werd door 22.000 soldaten aangelegd en bleek een succes. De stad Groien werd snel daarna belegerd.

Die linie is uniek in de wereld. Daarom is het sinds een paar jaar een archeologisch rijksmonument. Daar is amateur-archeoloog Godfried Nijs best trots op. Hij deed ruim dertig jaar onderzoek naar de locatie van deze vierhonderd jaar oude strijdlijn. Ook deed hij kaartenonderzoek en bekeek hij luchtfoto's. Stukje voor stukje werd de puzzel gelegd. Nijs heeft meerdere opzienbarende archeologische ontdekkingen op zijn naam staan.

Godfried Nijs, amateur-archeoloog. Foto: PR

Reddingspoging voor mozaïeken in school

Vereniging Het Museum probeert twee grote mozaïeken die in 1969 zijn gemaakt door de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen te redden. Met de sloop van de Prins Willem Alexanderschool zullen ook die verdwijnen. De sloper is al bezig met voorbereidend werk.

Sjoerd van der Werf
Winterswijk

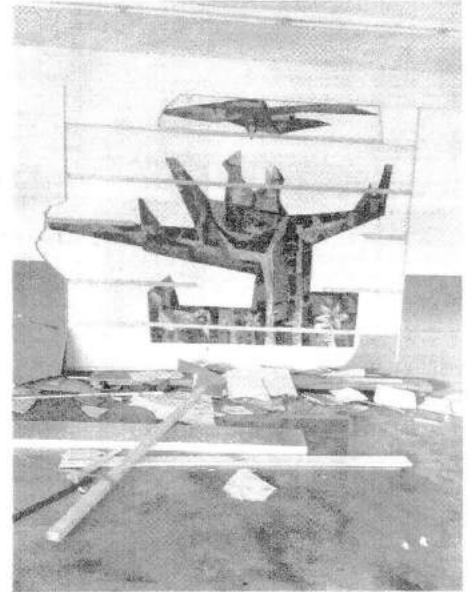
Op de aanwezigheid van de mozaïeken is gewezen door Jan Derk Heesen, die als kind met zijn oom Ger meeging, toen die de mozaïeken aanbracht op de muur van de lokalen in de christelijke lagere school aan de Laan van Hilbelink. „Ze zijn gemaakt van verschillende materialen: stukken vuursteen, tegels, aardewerk, scherven, schelpen, Bentheimer zandsteen, ijzerroer uit de Baumberge. Het zijn unieke werken.”

Het probleem met de mozaïeken is dat ze onderdeel zijn van de muur. En de sloper wil verder met zijn werk. De school wordt gesloopt, omdat de leerlingen vorig jaar zijn verhuisd naar hun nieuwe school De Bataaf, iets verderop aan de Hakkelerkampstraat.

„Het is echt vijf voor twaalf”, stelt Jan Derk Heesen. „Mischien dat we nog een van de twee kunnen redden, de kleinste. Die grote wordt wel heel moeilijk te kunt ze uit de muur zagen, maar we hebben niet veel tijd meer.”

Het grote mozaïek stelt een boom voor waar een vogel boven vliegt die zijn jongen voedt. Het kunstwerk ging al jarenlang schuil achter gipsplaten. Het vastmaken daarvan die platen zorgde er ook voor dat het mozaïek op enkele plaatsen is beschadigd. Het werk is een meter of 4 breed en bijna 3 meter hoog.

Het tweede mozaïek zit in een lokaal aan de andere kant van de gang en is kleiner en fleuriger, omdat er meer rood in zit. Ook in dit mozaïek enkele vogels en

▲ Het grote mozaïek van Ger Heesen in een van de lokalen van de Prins Willem Alexanderschool. FOTO JENNY KEESEN

nog een ander dier. Heesen kan zich nog herinneren dat zijn oom hem een keer naar de in aanbouw zijnde school heeft meegenomen om de mozaïeken te bekijken. „Hoe oud ik toen was, weet ik niet meer, wel dat hij er op dat moment mee bezig was.”

Ger Heesen (1924-2011) heeft meerdere mozaïeken op zijn naam staan, onder meer in zwembaden in Varsseveld en Lichtenvoorde en in een schoolgebouw in Amsterdam. In die stad woonde hij tot 1960 met zijn vrouw Riek van der Lichte. Hij is in zijn woonplaats vooral bekend om zijn aquarellen en schilderijen. Het echtpaar woonde aan de Javastraat. Op de voorgevel van hun woning prijkt ook een mozaïek.

1969

▲ In 1969 maakte kunstenaar Ger Heesen de mozaïeken in de school.

WAS-leden exposeren in Museum Kunst Ende

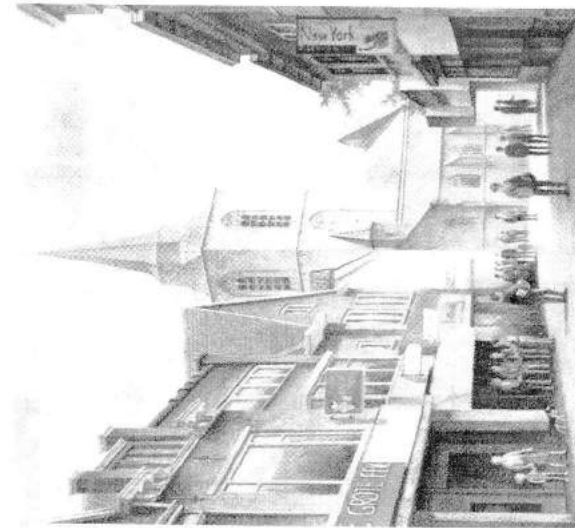
Magnusson afgevoerd van de politie. Het museum, het van de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen, wordt op zaterdag 6 mei en zondag 7 mei heren van de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen.

strat 96 in Winterswijk. Tijdens de expositie kan het publiek een stem uitbrengen op het favoriete kunstwerk voor de publicatie. De onafhankelijke vakjury zal de gewonnen werken selecteren en artiestieke kwaliteiten. De winnaars van de publicatie worden op zaterdag 6 mei en zondag 7 mei in de Winterswijkse kunstenaar Ger Heesen.

tenzij de Academie voor de Schilderkunst. De docenten prof. dr. Robert Jansen en prof. dr. Robert Jansen en prof. dr. Robert Jansen zijn aanwezig om vragen te beantwoorden. Inschrijven voor het nieuwe kunststrijden vanaf half september 2017 in het atelier van de WAS (aan van Hilbelink 6) kan ook. De expositie is gratis toegankelijk van vrijdag 11 september tot en met zaterdag 17 september 2017. Meer info: Vic Mulder (52888)

Dinsdag 2 mei 2017
Achterhoek Nieuws Winterswijk

Postuum eerbetoon aan kunstschilder Wim Slotboom

Een schilderij van de Miskienstraat zoals die er in de jaren 70 uitzag, met de Jacobskerk op de achtergrond.

WINTERSWIJK - Schilderen was voor de Winterswijkse Wim Slotboom een ware passie. Wie het werk van de in 2014 overleden kunstschilder ziet, zal beamen dat het alleen kan zijn gemaakt door iemand voor wie schilderen meer is dan een hobby alleen. In Museum Kunst Ende aan de Miskienstraat 94 zijn vanaf 12 mei tot en met 12 augustus een groot aantal schilderijen te zien die hij heeft nagelaten aan zijn echtgenote Jo Slotboom.

De voormalige eigenaar van autotuchbedrijf Slotboom maakte vooral realistische schilderijen met hier en daar een surrealistisch trekje. Het schilderij dat bij maak-tje van de boerderij Het Oosink is daarvan een typisch voorbeeld. Het prachtige pand staat afgebeeld op de voorgrond, maar de kleine boerderij op de achtergrond is ook Het Oosink. Een foto van dit schilderij, gemaakt door Hans Hendriks, staat onder meer in het boek van Jan Meijer over Het Oosink. Een vergelijkbaar surrealistisch grappig vinden we terug in een werk met daartop een 19e eeuwse kijke op een marktplein in Praag. Afgebeeld zijn mensen gekleed zoals in die tijd, die echter worden gadeslagen door een groep toeristen in de tegenwoordige tijd.

Landschappen

De in Het Kunst Ende getoonde schilderijen zijn allemaal afkomstig uit de grote collectie die Jo Slotboom in haar bezit heeft. Haar echgenoot maakte vooral vele realistische schilderijen van steden, landschappen, stads- en zeegezichten. In de traditie van de 19e eeuwse kunstschilders. Evenals werk van die schilders valt bij Slotboom ook de bijzondere lichtval op Wim Slotboom volgde op de ambachtsschool een opleiding tot schilder. Daar leerde hij toen ook nog nummer- en houtdrukket

in het schilderen. Dit naast de tijd die hij stak in zijn gezin, zijn werk en andere hobby's waaronder het verzamelen van mineralen en stenen. Wim Slotboom schilderde niet uitsluitend op linnen. Hij heeft ook veel schilderijen gemaakt op grotere en kleine paneeltjes. Hieronder werkelijk echte juweeltjes.

De schilderijen van Wim Slotboom zijn in Het Kunst Ende te koop. Dit is niet gebruikelijk voor exposities van de Vereniging Het Museum, maar voor deze ene keer is een uitzondering gemaakt. Museum Kunst Ende is iedere woensdag, donderdag en vrijdag geopend van 13.30 tot 16.30 uur en iedere zaterdag van 10.30 tot 16.30 uur.

boom enkele weken herstellen van een ziekte. Zijn vrouw kocht voor hem schildersgeret en olieverf waarmee hij onmiddellijk aan de slag ging. Wim Slotboom bezocht in de jaren talloze musea om te bestuderen hoe zijn grote voorbeelden werden. Eventueel kocht hij een enorme collectie kunstboeken. Ook daaruit verzamelde hij veel informatie.

Geen veelschilder

De Winterswijkse kunstschilder was geen veelschilder. Hij deed er vele maanden en soms zelfs een jaar over om één schilderij te realiseren. Zeer nauwgezet werkte hij ieder detail uit. Hij stak vele uren

Dinsdag 18 april 2017
Achterhoek Nieuws Winterswijk

17

Vier verenigingen slaan handen ineen

WINTERSWIJK - Vier Winterswijkse verenigingen hebben de handen ineen geslagen om in aanmerking te komen voor een deel van de 400.000 euro die de Rabobank te verdelen heeft in het kader van de actie 'Hart voor de Achterhoek'.

Het gaat hierbij om de muziekvereniging De Eendracht, Vereniging Het Museum, De Stichting Vrienden van de Jacobskerk en de KNNV. In de gehele regio kunnen culturele en sportieve organisaties aan de actie deelnemen. Leden van de bank mogen stemmen aan wie ze een bedrag zouden willen toekennen.

Per vereniging is dat maximaal 2500 euro. Hoe meer stemmen een club weet te verzamelen hoe groter het aandeel in het te verdelen bedrag is. Door de samenwerking hopen de vier Winterswijkse verenigingen meer stemmen te kunnen bijeenbrengen.

De Vereniging Het Museum wil een bijdrage van de Rabobank gebruiken in het kader van de eigen actie 'Een lijst voor Max'. Zeer recent is aan de organisatie een enorme verzameling schilderijen, aquarellen en tekeningen geschonken van de bekende kunstenaar Max van Dam.

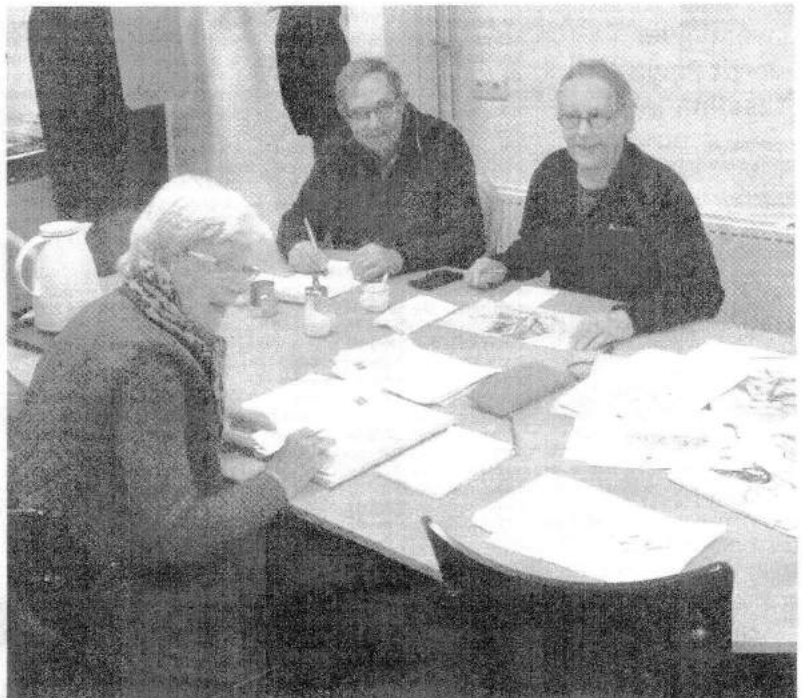
De in Winterswijk geboren kunstenaar werd op 34-jarige leeftijd door de Duitse bezetters in 1943 in kamp Sobibor vermoord. Het geld is nodig om in ieder geval een deel van de collectie in te lijsten. Zeer waarschijnlijk is het werk dan volgend jaar in het nieuwe museum Hart van Wenters in de Meddosastraat te zien.

De muziekvereniging De Een-

dracht hoopt op een deel van het geld om nieuwe instrumenten aan te schaffen. Voor de vereniging vormt de aanschaf van instrumenten jaar in, jaar uit weer een forse investering. Deze moet wel worden gedaan om nieuwe leden te kunnen voorzien van instrumenten.

De KNNV loopt al enige tijd rond met plannen voor de uitgave van een speciaal voor de jeugd in de groepen zes, zeven en acht van de basisschool bedoeld boekje. Met dit gratis boekje wil de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Oost-Achterhoek, die begin 2018 het 100-jarig bestaan viert, kinderen opmerkzaam maken op de vele leuke dingen die in de natuur te beleven zijn. Om de uitgave mogelijk te maken kan de vereniging een bijdrage uit de Rabobank-pot zeer goed gebruiken.

De Stichting Vrienden van de Jacobskerk heeft een heel bijzonder project op het oog waarvoor een bijdrage in het kader van Hart voor de Achterhoek zou worden toegejuicht. De Stichting stelt zich ten doel ondersteuning te bieden bij het behoud en onderhoud van de Jacobskerk. Iedereen is vertrouwd met de klanken van het carillon, maar vrijwel niemand weet wat zich boven in de kerk afspeelt. Via een live-stream wil de Stichting ervoor zorgen dat het publiek op straat te zien krijgt wat er gebeurt

Vrijwilligers van Vereniging Het Museum beschrijven de collectie Max van Dam nauwkeurig. Foto: PR

in de speelcabine. De beelden worden geprojecteerd op een monitor voor de toerengang.

Het zijn de leden van de Rabobank die mogen stemmen. Ieder lid, dus

niet iedere klant, krijgt vijf stemmen; maximaal twee stemmen mogen op dezelfde deelnemer worden uitgebracht. De overige drie stemmen gaan naar de andere drie deelnemers in de groep.

Langs veel wegen zullen vrijwilligers, leden en vrienden en familie van de vier organisaties van deze actie op de hoogte worden gebracht. Er kan van 9 tot 26 mei worden gestemd.

Dinsdag 17 januari 2017

Achterhoek Nieuws Winterswijk

Belevenismuseum voor de zomer open voor publiek

Bouwgroep begint met verbouwen en inrichten twee ruimtes

Door Bart Kraan

WINTERSWIJK - Belevenismuseum 'Wereld van Wenters' gaat dit jaar open. Nog voor de zomerperiode zijn de ontvangstruimte en de expositieruimte van het museum aan de Meddosestraat voor publiek toegankelijk. Dit nadat beide ruimtes door een bouwgroep van de Stichting Exploitatie Museum in het Hart van Winterswijk is verbouwd en ingericht. De verbouwing en inrichting zijn financieel mogelijk door een eenmalige bijdrage van de gemeente Winterswijk van 150.000 euro.

Tienke Brouwer, voormalig voorzitter van Vereniging Het Museum en de Stichting Exploitatie Museum in het Hart van Winterswijk, opende vorige week woensdag in het bijzijn van genodigden officieel het pand voor de bouwgroep. Zij deed dat door een sleutel om te draaien en de aanwezigen zo toegang te geven tot twee van de voormalige winkelpanden waarin het museum wordt gehuust. Naar schatting duurt het vier maanden voordat beide ruimtes gereed zijn. Het belevismuseum geeft straks middels onder meer rondleidingen, demonstraties en exposities een beeld van de geschiedenis van Winterswijk. 'Wereld van Wenters' gaat ook min of meer als etalage fungeren van de museumcollectie van Vereniging Het Museum. Voor het 'bemensen' van het museum zorgen cliënten van zorgstichting De Lichtenvoorde.

Met de gemeentelijke bedrage van 150.000 euro die de werkzaamheden aan de expositieruimte en de ontvangstruimte van 'Wereld van Wenters' mogelijk maken, is voor stichting en vereniging een einde gekomen aan een vier jaar durende strijd om het belevismuseum gerealiseerd te krijgen. "We zijn in 2012 begonnen met het maken van plannen", aldus bestuurslid Wim ter Haar van de Stichting Exploitatie Museum in het Hart van Winterswijk die het belevismuseum exploiteert. "Toen moesten we museum Freriks verlaten omdat de gemeente het pand afstootte. We kwamen met plannen voor een zichtlocatie in combinatie met de Museumfabriek (waarin nu een Historisch Informatie Punt en een Juniorlab zijn gevestigd en waar ruimte is voor geologen, archeologen en een textielafdeling, BK)."

De Museumfabriek functioneert inmiddels. Maar omdat het geld tot dusver ontbrak, moesten de plannen voor het verbouwen en

Tienke Brouwer heeft de opening van het museum verricht. Foto: Wim te Selle

openen van het belevismuseum telkens worden uitgesteld. "We hadden een ambitieus plan voor 500.000 euro", aldus Ter Haar. "Dat bedrag zouden we via fondsen en een subsidie van de provincie van 350.000 euro bij elkaar krijgen. Maar de provincie wees onze aanvraag af en de bezwarenprocedure duurde heel lang."

Tevens vergde het enige tijd voordat de beheerstichting en woningcorporatie De Woonplaats, de eigenaar, tot overeenstemming kwamen over een huurovereenkomst voor de drie panden (naast de panden waar de ontvangst- en de expositieruimtes komen ook een pand voor de bakkerij). "Maar nu hebben we een mooie huurovereenkomst met De Woonplaats. Die hebben we 22 december ondertekend."

Omdat de eenmalige gemeentelijke bijdrage van 150.000 euro niet genoeg is om ook de bakkerij aan te pakken, wordt het museum in fases verbouwd. "We doen eerst de ontvangst- en de expositieruimte", aldus Ter Haar. "Voor de financiering van het andere werk hebben we een fondsenplan opgezet, dat voorziet in het benaderen van fondsen. We hebben al toezeggingen binnen. Ook De Lichtenvoorde draagt bij."

De bouwgroep van de stichting gaat de komende vier maanden de ontvangst- en de expositieruimte schilderen, brengt de ver-

lichting aan en verlaagt een deel van het plafond. Als de Stichting Exploitatie Museum in het Hart van Winterswijk over meer geld beschikt, wordt ook met het werk aan de inrichting van de oude bakkerij begonnen. "Daar zit wat meer bouwkundig werk in", zegt coördinator Gerard Helmink van de bouwgroep. "Aan die bakkerij worden hoge eisen gesteld en dat kost wat meer geld. Het wordt overigens geen echte, werkende, bakkerij, want dat mag niet in verband met de veiligheid. Maar we willen wel zo waarheidsgetrouw mogelijk uitbeelden hoe er honderd jaar geleden gebakken werd."

Tenslotte komt er digitale apparatuur die bezoekers informatie over de geschiedenis van Winterswijk verschaft. "We willen gaan werken met onder meer presentaties in 3D en infopalen", aldus Ter Haar. "Maar die apparatuur installeren we niet zelf, dat laten we aan de experts over."

De stichting hoopt alle werkzaamheden over drie jaar te hebben afgerond. "Dat is de bedoeling, daarbij zijn we wel afhankelijk van de snelheid waarmee we geld kunnen inzamelen", aldus Ter Haar. Wat dat betreft, is het volgens Helmink belangrijk dat de eerste twee ruimtes van het belevismuseum over vier maanden voor publiek toegankelijk zijn. "Want sponsoren en fondsen geven eerder geld aan iets dat al functioneert."

Expositie 'Gerrit Komrij: Winterswijker tegen wil en dank'

Wereld van Winters draait warm

WINTERSWIJK - Vooruitlopend op de officiële opening van de 'Wereld van Winters' op 17 november komen belangstellenden vanaf 5 juli al terecht in het museum aan de Meddoserstraat. Daar wordt dan de laatste hand gelegd aan de inrichting van de expositie 'Gerrit Komrij: Winterswijker tegen wil en dank. Ook de bouwplaat van de 'Vereniging Het Museum' (VHM) is dan nog aan het werk om de laatste werkzaamheden aan het pand af te ronden.

Dat het museum nu al wordt opengesteld voor het publiek heeft meerdere redenen. Een van de belangrijkste is wel dat de mensen die daar aan de slag zullen gaan, waaronder cliënten van de Stichting De Lichtevoorde' dan kunnen worden ingewerkt. Het werk in het museum is niet alleen voor deze medewerkers een nieuwe uitdaging, maar ook voor de vrijwilligers van de VHM. Zij moeten allemaal leren omgaan met de nieuwe apparatuur en andere voorzietingen.

Bijzonder

De expositie in de 'Wereld Van Winters' is bijzonder omdat het niet uitsluitend een beeld wil geven van het leven en het werk van onze bekendere schrijver Gerrit Komrij, maar ook een beeld wil geven van een deel van de collectie van de VHM en een inzicht wil geven in wat een belevenisruimte is. Dit is meer dan een wand met schilderijen. Er wordt onder meer gebruik gemaakt van geïnterpreteerde en beeldmateriaal. Getoond worden onder andere schilderijen, tekeningen, foto's van objecten die de schrijver in zijn boeken heeft genoemd en daarnaast is er een aantal knuutarmkelen te zien die een beetje laten zien wie Komrij was en wat

Haas-liefdeverhouding

Veel less oudere Winterswijkers zullen weten dat hij een soort haas-liefdeverhouding met zijn gebroeders had. Hij was dan ook niet geliefd bij alles en iedereen, met name binnen de publiek en de ambtelijke wereld heeft hij lange tijd geen vrienden gemaakt. Hij nam nooit een blad voor de mond en schreef en vertelde op niet mis te verstane wijze wat hij vond, onder meer over de sloop

En wat de sloop te zien in de expositie 'Gerrit Komrij: Winterswijker tegen wil en dank'. Foto: PR

van vele fraaie panden in Winterswijk. 'Hij noemde Winterswijk 'het sloopsdorp'. Op latere leeftijd werd hij milder.

Mede dankzij de medewerking van het 'Gerrit Komrij College' en van het erelid van VHM Wim Scholte, die een deel van zijn privécollectie beschikbaar heeft gesteld is een bijzondere expositie tot stand gebracht die verassende elementen bevat. Het museum is geopend van dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

Nauwgezet met surrealistisch trekje

Eerbetoon aan Wim Slotboom

Schilderen was voor de Winterswijker Wim Slotboom een ware passie. Wie het werk van de in 2014 overleden kunstschilder ziet, zal beamen dat het alleen kan zijn gemaakt door iemand voor wie schilderen meer is dan een hobby alleen. In Museum Kunst Ende aan de Misterstraat 94 is vanaf 12 mei tot en met 12 augustus een groot aantal schilderijen te zien die hij heeft nagelaten aan zijn echtgenote Jo Slotboom.

WINTERSWIJK - De voormalige eigenaar van autoschadebedrijf Slotboom maakte vooral realistische schilderijen met hier en daar een surrealistisch trekje. Het schilderij dat hij maakte van de boerderij Het Oosink is daarvan een typisch voorbeeld. Het prachtige pand staat afgebeeld op de voorgrond, maar de kleine boerderij op de achtergrond is ook Het Oosink. Een vergelijkbaar surrealistisch grapje vinden we terug in een werk met daarop een 19e eeuwse kijke op een marktplein in Praag. Afgebeeld zijn mensen gekleed zoals in die tijd, die echter worden gadeslagen door een groep toeristen in de tegenwoordige tijd. De in Het Kunst Ende getoonde schilderijen zijn allemaal afkomstig uit de grote collectie die Jo Slotboom in haar bezit heeft. Haar echtgenoot maakte vooral vele realistische schilderijen van stillevens, landschappen, stads- en zee-

gezichten in de traditie van de 19e eeuwse kunstschilders. Evenals werk van die schilders valt bij Slotboom ook de bijzondere lichtval op. In de collectie ook talrijke Winterswijkse dorpsgezichten. Wim Slotboom volgde op de ambachtschool een opleiding tot schilder. In 1974 moest Slotboom enkele weken herstellen van een ziekte. Zijn

EXPOSITIE VAN IN 2014 OVERLEDEN SCHILDER IN MUSEUM KUNST-ENDE

vrouw kocht voor hem schildersgerei en olievert waarmee hij onmiddellijk aan de slag ging. Wim Slotboom bezocht in de jaren talloze musea om te bestuderen hoe zijn grote voorbeelden werkten. Bovendien beschikte hij over een enorme collectie kunstboeken. Ook daaruit verza-

Schilderij van Wim Slotboom, met zicht op het spoor en de Paralleweg bij hotel-restaurant Bulten. Foto: PR

melde hij veel informatie. Slotboom was geen veelschilder. Hij deed er vele maanden en soms zelfs een jaar over om één schilderij te realiseren. Zeer nauwgezet werkte hij ieder detail uit.

De schilderijen van Wim Slotboom zijn in Museum Kunst Ende te koop. Dit is niet gebruikelijk voor exposities van de Vereniging Het Museum, maar voor deze ene keer is een uitzondering gemaakt. Museum Kunst Ende is iedere woensdag, donderdag en vrijdag geopend van 13.30 tot 16.30 uur en iedere zaterdag van 10.30 tot 16.30 uur.

3 DINSdag 27 JUNI 2017

Han van de Laar

Belevenismuseum gaat proefdraaien

Komrij-expositie vormt de aftrap

Bijna is het zover. Een lang verwachte wens gaat in vervulling. Vereniging Het Museum opent zaterdag 1 juli de deuren van het Belevenismuseum Wereld van Wenters. Voorzitter van Het Museum, Hans van Lith: "Het mag zeker nog niet de officiële opening worden genoemd, maar we doen wel de deuren open en gaan proefdraaien. Daarmee is Winterswijk weer een museum rijker, iets om trots op te zijn."

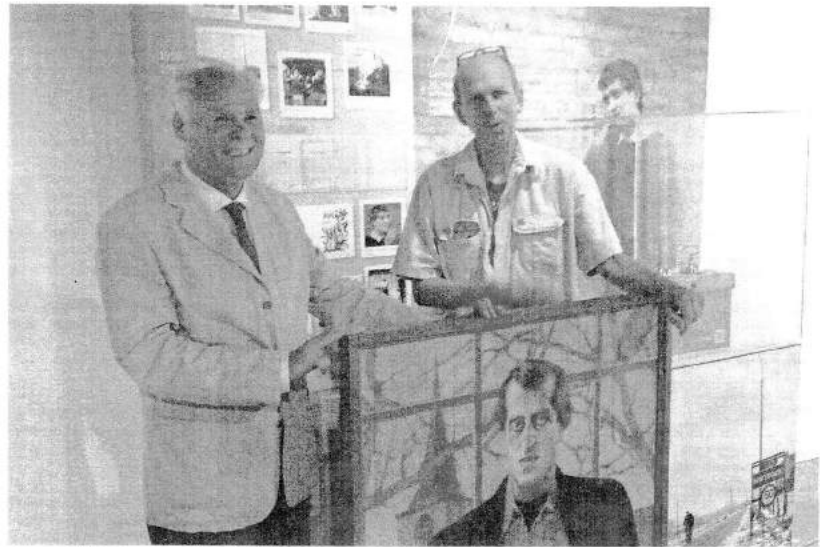
WINTERSWIJK - Secretaris Johan Winkelhorst: "We beginnen met een expositie over leven en werken van Gerrit Komrij. In het voorjaar 2018 komen we dan met een nieuwe expositie. We zijn ook al druk met het voorbereiden daarvan."

Maar eerst Komrij dus. Hij noemde zichzelf wel eens 'Winterswijker tegen wil en dank'. De expositie is samengesteld door Sjoerd Kemeling, Jenni Heesen en Johan Winkelhorst. De uitvoering gebeurt door een team van zo'n zeven personen. Veel van de tentoon te stellen objecten, zoals de buste en een groot schilderij, krijgt Het Museum in bruikleen van het Gerrit Komrij College. Daarnaast foto's en attributen uit de privéverzameling van Wim Scholtz. De door Komrij gesigneerde boeken zijn op de expositie te zien, evenals zijn NRC-columnns en (jeugd)foto's. Minder bekend is dat Komrij tek-

sten schreef voor onder andere Boudewijn de Groot en BLØF. Deze teksten zijn ook te bekijken. Tevens zijn de locaties te zien, die door hem beschreven werden in bijvoorbeeld 'Verwoest Arcadië'. Er komen ook schilderijen te hangen die daarnaar verwijzen. Van Lith: "We noemen het bewust een belevismuseum. Licht, beeld, geluid, al-

OPENING MUSEUM WERELD VAN WENTERS IS NU HEEL DICHTBIJ

les is interactief. Er komen videobeelden die op te roepen zijn via touchscreens." Het museum wordt mede gerund door cliënten van de Stichting de Lichtenvoorde. Deze zorginstelling ondersteunt en begeleidt mensen met een beperking in de samenleving. Zij treden op als

Hans van Lith (links) voorzitter en Johan Winkelhorst secretaris van Vereniging Het Museum in het nieuwe belevismuseum, Meddassestraat 38-40. "We beginnen met een Komrijexpositie". Foto: Han van de Laar

gastvrouw en -heer. Momenteel wordt nog druk geklust in de drie panden waar het museum met een deel van zijn collectie terecht kan. De panden Meddassestraat 38 en 40 worden dus op 17 november

officieel in gebruik genomen. Daarna gaat men verder met het opknappen en inrichten van de voormalige bakkerij op nummer 42. Daar zijn nog middelen voor nodig. Alle werkzaamheden vinden

in eigen beheer plaats. Er is een werkgroep onder leiding van Gerard Helmink, die uit allemaal vaklui bestaat. Toch kunnen er nog wel wat helpers bij. Gezocht worden bijvoorbeeld nog elektriciens en

computerdeskundigen. Maar ook vrijwilligers die rondleidingen willen geven, zijn welkom. Omdat er nu eerst wordt proef gedaan, is de entree gratis, alhoewel een vrije gift welkom is.

5 DINSdag 20 JUNI 2017

Han van de Laar

Bauke op zoek naar grensstenen

'Er zijn er vast nog meer'

Het begon met een wandeltochtje over het Kommiezenpad bij Kotten. Het werd een grote hobby van de Velpenaar Bauke Tijmstra. "Het is mijn doel zoveel mogelijk grensstenen, die vastgesteld zijn bij het 'Konventie van Barlo' in 1766, te traceren en te fotograferen."

WINTERSWIJK - Bauke en zijn vrouw komen al vanaf 2008 op boeren camping Rotmanshoeve in Kotten. Daar zijn ze voor de rust, maar ook omdat Bauke dan veel aandacht kan besteden aan het opsporen van nog ontbrekende grensstenen. "Er moeten er nog wel een paar op een boeren erf staan of liggen, wellicht zonder dat de eigenaar het weet. Mogelijk zijn er ook wat weggezaakt in het veen."

Het gerucht gaat dat een opmerkelijk hergebruik zich voordoet in een boerderij in de buurt. Die steen is doormidden gezaagd en zowel links als rechts van de open haard staat nu een helft. Ieder met het wapen erop. Het ene van het Bisdom Münster en het andere van het Groothertogdom Gelre.

Er staat ook een steen in het depot van het Belasting- en Douanemuseum te Rotterdam. Vereniging Het Museum heeft met Bauke geprobeerd die steen naar Winterswijk te krijgen, maar tot op heden is

men het nog niet over de voorwaarden eens geworden. De laatste aanwinst is steen 39. Deze was zoek in Arnhem, maar teruggevonden in een opslagdepot in Valburg. Johan Winkelhorst, secretaris van de museumvereniging en Sjoerd Kemeling, bestuurslid, zijn bij met de zoektocht van Bauke. Johan: "Wij hebben inmiddels 13 grensstenen hier staan. Dat is ook vooral te danken aan de inzet van Jan

ROTTERDAMS MUSEUM WIL GRENSSTEEN NOG NIET LATEN GAAN

Goorhuis. Dat is een behoorlijk aantal. Overigens is Het Museum er niet op uit om er zoveel mogelijk in bezit te hebben. Als ze op een mooie plek staan, is dat goed. Zo staat er in ook één in Zutphen in de tuin van het stedelijk museum." Sjoerd: "Stenen, die wij in de loop der jaren hebben

Velpenaar Bauke Tijmstra in de tuin van de Museumfabriek voor de dertien grensstenen. Op de achtergrond het Russische kanon. Foto: Han van de Laar

gekregen, stonden eerst bij Freriks. Nu hebben ze hier in de Museumfabriek een mooi plaatsje." Over de geschiedenis van de grensstenen en hun nummering heeft Henk Agterhof di-

verse boeken en artikelen geschreven. Omdat er na het uiteenvallen van het Napoleontische tijdperk grenscorrecties nodig waren, zijn opnieuw de grenzen gemarkeerd. Nu met stenen in de vorm van

een obelisk. Hierdoor waren veel van de eerdere grensstenen overbodig geworden. "Dat is de reden dat een groot aantal op drift raakte. Maar we hebben er al veel teruggevonden", geeft Bauke aan. "le-

deren die denkt er nog één te weten, kan dat doorgeven. Dan gaan we kijken en als het er één is, deze op de foto en de site vastleggen."

grensalenieuw.nl

3 DINSDAG 7 NOVEMBER 2017

'Het is een écht belevenismuseum'

Wereld van Wenters gaat open

Met de opening van het museum Wereld van Wenters gaat een lang gekoesterde wens in vervulling. Tienke Brouwer-Boekschaten, voorzitter van de Stichting Exploitatie Het Museum: "Eindelijk is het zover. Op vrijdag 17 november vindt de feestelijke opening plaats."

WINTERSWIJK - Op 1 januari 2013 sloot museum Freniks de deuren. Maar na de aanvankelijke teleurstelling is men niet bij de pakken neer gaan zitten. Inmiddels is er in de Museumfabriek aan de Laan van Hilbelink meer ruimte voor de collecties gekomen dan voorheen. Nu, met de opening van twee panden in de Meddösestraat, is er nog

williger ook de coördinator van het vrijwilligerswerk. Dat doet hij samen met Siny Pampiermole. Theo: "We noemen ons zelf de pioniersgroep. We bedenken van alles waardoor het prettig vertoeven is bij ons. We denken hardop met elkaar en proberen ook een beetje out of the box te denken. Zo kunnen er lezingen worden gehouden. Dichters kunnen zelf iets organiseren, bijvoorbeeld rondom de gedichten van Gerrit Komrij. We hebben al een bakker die workshops gaat geven etc." Siny: "We werken ook nauw samen met de Stichting de Lichtenvoorde (zorginstelling die mensen met een beperking ondersteunt en begeleidt in de samenleving). Een aantal van hun cliënten maakt deel uit van ons team. Wij zijn gezamenlijk de gastheren en -vrouwen en zorgen dat alles goed verloopt."

MUSEUM VORMT HET HART VAN HISTORISCH WINTERSWIJK

meer mogelijk geworden. De voormalige bakkerij op nummer 42 maakt op termijn eveneens onderdeel uit van het museum. Inmiddels is wel het KunstEnde gesloten. Exposities die daar voorheen plaats vonden, verhuizen nu naar de Museumfabriek. Om te zorgen dat het museum voor iedereen toegankelijk is, is er een team van vrijwilligers opgezet die daarvoor gaat zorgen. Theo Tetelepta is als vrij-

Leden van het pioniersteam voor de kust, die een echte publiekstrekker is. Vln.r. zittend: Harriët Becks, Siny Pampiermole, Tienke Brouwer. Boven: Theo Tetelepta en Krijn Buchly. Foto: Han van de Laar

nog tot april 2018. Dan gaan we verder met het leven en werk van Max van Dam. Wat er met de Komrij-spullen gebeurt, weten we nog niet. Het

zou zonde zijn als dat niet meer is te zien. Wellicht kan het ook een reizende expositie worden. Daar zijn we nog over aan het na denken." Theo: "De

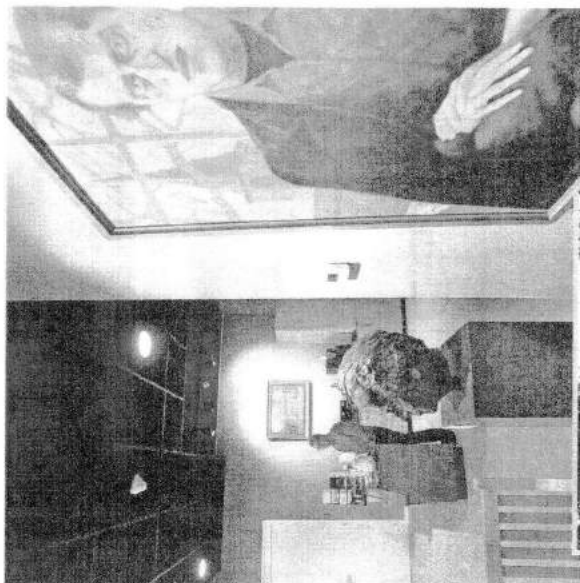
afgelopen periode zijn er zeker al zo'n 750 bezoekers geweest. Zo komen Duitsers spontaan binnen als ze via de Meddösestraat naar het centrum lopen. Het eerste wat hun aandacht trekt, is de grote kast die van buitenaf prominent zichtbaar is." Siny: "Er staan in het gastenboek ook heel aardige opmerkingen over het museum en de expositie, afkomstig van bezoekers uit het hele land. Iemand uit Leiden schrijft bijvoorbeeld: Treffend, duidelijk,

het geeft een goed beeld. Of een Alkmaarse: Het geeft een uitstekende indruk van Komrij en Winterswijk." Er zullen ook regelmatig collecties uitgewisseld worden tussen de Museumfabriek en de Wereld van Wenters. Tienke: "We zijn een levendig museum. Bij ons mag je op een oude stoel gaan zitten, voelen uit wat voor stof een jurk is gemaakt of de gear van de bakkerij ruiken. Het is dan ook een écht belevenismuseum."

Het vrijwilligersteam is op zoek naar mensen die tijdens de openingsuren uitleg en informatie willen geven, rondleidingen houden en ook zorgen voor koffie of thee. Het Museum aan de Meddösestraat is geopend van dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur. Tevens op koopzondagen. In geval van interesse kan men zich bij het museum melden of via 0543-533533.

teken van Gerrit Komrij Wereld van Wenters

en herbergen om los te komen van Achterhoekse knudde en beperkingen. Vrijwilligers zijn aan het werk en ook al helemaal al verkleed.

De plek in de Meddösestraat is ook een wonder, want de vrijwilligers, bezoekers van het centrum parkeren nu aan het centrum van Winterswijk. De vrijwilligers, bezoekers van het centrum parkeren nu aan het centrum van Winterswijk. De vrijwilligers, bezoekers van het centrum parkeren nu aan het centrum van Winterswijk.

Werk voor mensen met beperking

Het nieuwe museum is sinds de zomer al op proef open van donderdag tot en met zaterdag en op de laatste zondag van de maand. Dit is een mooi moment om te zien dat de mensen met een beperking ook geholpen worden door een vrijwilliger. Het museum aan de Meddösestraat is een plek waar mensen met een beperking hun talenten kunnen inzetten. Het museum aan de Meddösestraat is een plek waar mensen met een beperking hun talenten kunnen inzetten.

Scholtz eeft Het Museum

... van de museumwereld...

Lezing van Godfried Nijs over Franse Schans

WINTERSWIJK - Godfried Nijs verzorgt op donderdag 14 december bij Levele. Deze maakt deel uit van de circumvallatielint r deel van het beleg van Groenlo in 1627 door Frederik Hendrik.

Belevismuseum Wereld van Winterswijk mag zich laten zien

Gemeentententoonstelling

... van de museumwereld...

Bustocht Het Museum naar Fliegerhorst Deelen

WINTERSWIJK - Vereniging Het Museum houdt een bustocht naar Fliegerhorst Deelen op zaterdag 13 mei. Dit wordt de oop van de Tweede Wereldoorlog en van de belangrijke verdediging. Doordat het gebied nu vrij toegankelijk was, is het bestaan van de resten ervan bij het publiek vrijwel onbekend ge-

Meerderheid raad voor meer AFD's

... van de museumwereld...

Nauwgezet met surrealistisch trekje

... van de museumwereld...

'Het is een écht belevismuseum'

... van de museumwereld...

Belevismuseum gaat proefdraaien

... van de museumwereld...

Rondumme met Freek de Vries

... van de museumwereld...

Postuum erftoon aan kunstschilder Wim Slotboom

... van de museumwereld...

Werk voor mensen met beperking

... van de museumwereld...

Wintertentoonstelling

... van de museumwereld...

Belevismuseum

... van de museumwereld...

Wintertentoonstelling

... van de museumwereld...